

NOVA DOBA

(NEW ERA)

URADNO GLASILO JUGOSLOVANSKE KATOLIŠKE JEDNOTE — OFFICIAL ORGAN OF THE SOUTH SLAVONIC CATHOLIC UNION

Bratstvo, poštenost in nesebična ljubezen članstva do J. S. K. Jednote more isto obrzati na častni visini.

Entered as Second Class Matter April 15th, 1926, at The Post Office at Cleveland, O., Under the Act of March 3d, 1879. — Accepted for Mailing at Special Rate of Postage, Provided for in Section 1103, Act of October 3d, 1917. Authorized March 15th, 1925.

44 — ŠTEV. 44

CLEVELAND, O., WEDNESDAY, NOVEMBER 8TH 1933 — SREDA, 8. NOVEMBRA

VOL. IX. — LETNIK IX.

DRUŠTVENE IN DRUGE SLOVENSKE VESTI

Društvo "Zvezda," št. 170 v Chicagu, Ill., priredi na soboto, to je 11. novembra večer, veliko veselico na praznovanju 35-letnice J. S. K. Prireditev se bo vršila v gornji šolski dvorani na ulici Lincoln St. in Cermak St.

Društveno Martinovanje priredijo na večer 11. novembra v dvorani št. 92 JSKJ v Rocklandu, Ill. Zabava se bo vršila v Koreva dvorani.

Tridesetletnico obstanke društva in Jednote bo v nedeljo 12. novembra proslavilo društvo JSKJ v mestu La Salle, Ill. z veliko veselico, ki se bo vršila v sv. Roka dvorani.

Banket v proslavo 35-letnice avtomobilne družbe in Jednote priredilo društvo št. 6 JSKJ v Rocklandu, O., v soboto 18. novembra.

Tridesetletnico ustanovitve društva in petinidesetletnico Jednote bo proslavilo društvo št. 58 JSKJ v Bear Creek, Mont., z veselico, ki se bo vršila v soboto 18. novembra v dvorani Coulee dvorani.

Večje "Gorenjski slavček" priredijo pevski zbor "Zarja" v Rocklandu, O. Ta izredno lepa operna predstava je bila že enkrat prej vpriporjena v Clevelandu in je zelo ugajala. Prireditev "Zarje," koncerti ali operne predstave spadajo nedvomno med svetelnejše točke pevskih v slovenskem delu Clevelanda.

Opera "Marta," koncerti ali pevski zbor "Zarja" v Clevelandu, O. je celo nedavno vprašal, je celo v Clevelandu kritiko velikega dnevnika "Cleveland Press" tako ugajala, da je laskavo omenil v vrsti najlepših glasbenih del sezone v Clevelandu. To je gotovo lepo znamenje.

Večje v Clevelandu in okolici železnic prvo vrstnega dnevnika "Zvezda," naj ne zamudijo v Clevelandu v nedeljo 12. novembra v dvorani Slovenskega Narodnega Doma na St. Clair Ave. v Clevelandu, O.

Uredništvu Nove Dobe sta predložila ponedeljek za par dni oglasila Mr. Frank Opejka v Waukeganu, Ill., in Mr. Joseph Zalar iz Jolietu, Ill. Prvi je glavni predsednik, drugi glavni tajnik K. S. K. Jednote v Clevelandu sta se mu predložila po uradnih opravkih.

Pevsko društvo "Lira" v Clevelandu, O., priredi v nedeljo 12. novembra koncert v Gredino dvorani. Po koncertu bo ples.

Imel je v mestu Ely, Minn., naseljenec Marko Kočevar, ki je posledicam poškodb, ki so nastale v nesreči, ki se je zgodila leta 1881 na Sloki gori v Ameriki je bivala 32 let. Zaprta je v k. društvu št. 30 v Clevelandu, O. Zaprta je v Clevelandu, O., je umrl v Siski pri Ljubljani.

RAZNO IZ AMERIKE IN INOZEMSTVA

NASKOK KAPITALISTOV
Na NRA se zrcali iz načrta, karta, katerega je izdelal Gerard Swope, predsednik General Electric Co., in ga predložil industrijalnemu administratorju generalu Johnsonu. Po tem načrtu naj bi se poverilo kontrolo in izvajanje pravilnikov Trgovski zbornici Zedinjenih držav, v kateri so sedaj organizirani velebizniški interesi. Delavski zastopniki v splošno ostro obsojajo omenjeni načrt, ki da bi uničil vse pridobitve delavstva, katere je omogočila NRA. Nekateri vidijo v tem razvoj fašizma ali neke vrste hitlerizma. Neke uradnice NRA je izjavila, da je imel kapitalizem dovolj časa, da bi spravljal v red svojo hišo, toda ni znal ali ni hotel, zato je morala vlada sama vzeti stvar v roke.

AVTOMOBILSKI magnat Ford se je končno podal zahtevam NRA v tem, da je objubil predložiti podatke o delovnih urah in plačah v njegovih podjetjih. Baj je tudi pristal v zahtevu, da se smejo delavci v njegovih podjetjih organizirati in se kolektivno pogajati z vodstvom podjetja. Ford pa dosega še ni podpisal pravilnika za avtomobilsko industrijo, dasi so to storile že vse druge avtomobilске družbe.

ZELEZNICE so dobile 135 milijonov dolarjev vladnega posojila za razna dela in izboljšave na svojih progah. Največje posojilo je dobila Pennsylvania železnica in sicer 84 milijonov dolarjev. S tem denarjem bo izgotovila elektrifikacijo svoje proge med New Yorkom in Washingtonom ter si nabavila sedem tisoč novih tovornih voz in 132 električnih lokomotiv. Ostali del posojila so dobile druge železniške družbe širom dežele. Dovolitev omenjenega posojila pomeni delo za tisoče brezposelnih železniških in drugih delavcev.

ZASTOPNIKI 20,000 štrajkujočih premogarjev v Pennsylvaniji so bili dne 3. novembra sprejeti v avdijenci od predsednika Roosevelta v Washingtonu. Predsednik jih je zagotovil, da bo NRA odločno varovala njihove pravice za pošteno izvolitev delavskih zastopnikov za kolektivna pogajanja z delodajalci, delavski delegati pa so od svoje strani obljubili, da se bodo štrajkujoči delavci vrnili na delo 8. novembra.

NIKOLA TESLA, slavni iznajditelj, ki je po rodu Hrvat in živi v New Yorku, je izjavil, da se mu je po 30-letnih poskušanjih posrečilo izgotoviti stroj, ki bo pridobival gonilno silo iz zraka. Izvor te sile, ki jo Tesla imenuje kozmično silo, je v soncu in se v neomejeni množini nahaja povsod v ozračju. Kadar pride v uporabo ta sila, industrija ne bo več navezana na premog, olje, plin in druga sedanja kuriva. Vpeljava takih strojev bi pomenila silen preobrat v vsem gospodarskem življenju.

LETALSKA NESREČA, ki je zahtevala 8 človeških žrtev, se je dne 5. novembra pripetila pri mestu Red Bank, N. J. Letalo državne straže je z vsilo zadelo v neko enonadstropno

NASTOP NOVIH POTI V PREMOGARSTVU

Sestanek, do sedaj nenavadne vrste, se je pred dnevi vršil v nekem hotelu v Washingtonu. Ob enem koncu dolge posvetovalne mize je sedel dolgoletni delavski voditelj, ki je vodil premogarje v nestetih štrajkih in borbah za priznanje njihove pravice kolektivnega pogajanja. Ob drugem koncu je sedel predsednik ene izmed največjih premogovniških družb v Pennsylvaniji, stari boritelj proti organiziranemu delavstvu, ki je pred nekoliko leti prisegel, da nikdar ne stopi v pogajanja z organizacijo premogarjev. Ob obeh straneh mize sedeli so poglavarji raznih premogovniških družb in zastopniki organizacije United Mine Workers. Seja, ki je sledila sedmim tednom pogajanja, je bila sklicana v svrhu, da se podpiše sporazum glede ur dela in mezd v industriji mehkega premoga. Predsednik Roosevelta je skoraj takoj za tem odobril ta sporazum kot dodatek k že odobrenemu NRA kodeksu za to industrijo.

Premogovniški kodeks (code) in sporazum utegneta biti preobratna točka v zgodovini ene izmed osnovnih industrij v Ameriki, v kateri prevladujejo tujerodni delavci.

Sporazum se tiče mezd in delavnih razmer kakih 340,000 premogarjev, od Alabame do Pennsylvanije, vseh šest premogovnikov v West Virginiji, ki so bili pozorišče ostrih delavskih bojev za nekoliko desetletij. Nevštevišji okraj trdega premoga, ki zapodaje kakih 100,000 unioniziranih premogarjev, vsa premogovniška industrija je bila tako unionizirana. In to je najbolj značilna poteza tega sporazuma. Na nedvomen način se priznava pravica premogarjev, da se smejo organizirati in se pogajati kot organizacija. Uvedena je popolna mašinerija za poravnane sporov, začenši od lokalnega premogovnika, ki naj izvoli po tri člane za poravnane težko, do okrajnega zastopstva premogarjev in zastopnikov industrije, pa tja do narodnih združenj delavcev in delodajalcev.

Ustanavlja se minimalna urna in dnevna mezda po stroki in okraju. Tako v premogovniški Pennsylvanije, Ohio in severne West Virginije imajo dobiti "rock drillers" ne manj kot 59½ centa na uro, "drillers," "trackmen," "wiremen," "timbermen," 57 centov na uro ali \$4.60 na dan, "greasers," "trappers," "flaggers," "switch throwers," 37½ centa na uro, oziroma \$3 na dan. Minimalna plača za zunanje delavce sega od 37.5 do 46 centov na uro. Za severno West Virginijo so bile sprejete minimalne mezde za 2,000 funtov premoga, od 33 do 56 centov. Ako se te mezde priravnajo z onimi, ki se sedaj plačujejo, sporazum poviša plače za 20 odst. in več.

Druge značilne točke sporazuma in premogovniškega kodeksa so:
Določa se petdnevni teden 44 ur.
Premogarji si pridobijo pravico imeti svojega lastnega tehtalca (checkweightman), ki naj nadzira tehtanje premoga.
Nikdo pod starostjo 17 let ne sme biti zaposlen v jami niti v nevarnem delu zunaj jame.
Premogarji ne smejo biti prisiljeni živeti v hišah premogovniške družbe. Morajo biti plačani (Dalje na 2. strani)

AVTOMOBILSKENEZGODE

V Zedinjenih državah je več avtomobilov kot v katerikoli drugi deželi na svetu. Razumljivo je vsled tega, da so tudi avtomobilске nesreče v tej deželi številnejše kot drugod. Leta 1932 je bilo v Zedinjenih državah registriranih 22,347,800 motornih vozil in v avtomobilskih nesrečah je bilo ubitih okrog 27,000 oseb; poškodovanih pa je bilo okrog trideset milijonov oseb. Te številke so sicer nekoliko nižje kot leto prej, toda so vedno še dovolj grozne.

Statistika, katero je sestavila neka zavarovalna družba, kaže, da se nad 25% avtomobilskih nesreč zgodi, ker pešci ne hodijo preko cest na cestnih križiščih, ampak med njimi. Za več kot 16% avtomobilskih nesreč so vzrok otroci, ki se igrajo na cestah. Več kot 15% nesreč zakrivajo avtomobilisti, ki ne upoštevajo signalnih luči. Nad 11% nesreč se zgodi, ker pešci pridejo pred drveče avtomobile iz avtomobilov stoječih ob straneh cest. Precej avtomobilskih nesreč zakrivajo tudi pešci, ki hodijo po podeželskih cestah. Mnogo avtomobilskih žrtev je med delavci, ki so zaposleni na cestah. Dalje se zgodijo nesreče vsled nepredvidnega izstopanja iz avtomobilov ali vstopanja v iste, pri čakanju na kare cestnih železnic ali izstopanju iz istih.

Avtomobilisti največkrat pridejo v nesreče, ker se ne pripravijo, če imajo odprto pot, ker vozijo na napačni strani cest, ker zavozijo s cest, ker brezbržno zavozijo v strnjeno vrsto avtomobilov in ker ne dajejo signalov oziroma dajejo napačne signale. Mnogo nesreč se tudi zgodi vsled opozle poti in napačnega ali nepravilnega obratovanja in ustavljanja avtomobilov brez pravočasnega signala.

Iz navedenih izrpkov statistike sledi, da so v največji nevarnosti pred avtomobili ljudje, ki hodijo preko cest tam, kjer ni križišč in pa otroci, ki se igrajo na cestah. Nekatere nesreče so res skoro neprepredljive, mnoge pa bi odpadle, če bi bili pešci bolj pazljivi, če bi starši poučili otroke, kako nevarno je igranje na cestah, poleg tega pa seveda, če bi bili avtomobilisti bolj pazljivi, manj brezobzirni in lahkomišelnosti in če bi vedno imeli v dobrem redu avtomobilске zavore in luči.

IZID VOLITEV

Konec prohibicije je zdaj definitivno določen na 5. ali 6. decembra, ko se bodo sestale zadnje ratifikacijske državne konvencije, da formalno potrdijo to, kar so volilci odločili dne 7. novembra. Tega dne so namreč za odpravo 18. amendmenta glasovale države Ohio, Pennsylvanija in Utah. Ker je za odpravo federalne prohibicije že prej odglasovalo 33 držav, so gori omenjene tri države dopolnile potrebno število za potrditev amendmenta, ki ukinja 18. amendment. Ako se še država Kentucky, kjer še glasovni niso prešteti, izjavi za odpravo prohibicije, bo v mokri paradi 37 držav. Volilci v državi Ohio so se tudi izrekli za odpravo državne prohibicijske postave.

Za starostno zavarovanje so se volilci v državi Ohio dne 7. novembra izrekli z veliko večino. Slovenska kandidata v Clevelandu, O., sta zmagala Frank J. Lausche za sodnika in William Kennick za councilmana. (Dalje na 2. strani)

RASTLINE IN ŽIVALI JUŽNIH PUŠČAV

Marsikje na jugozapadu Zedinjenih držav se širijo velike puščave, kjer je vsled hude poletne vročine in dolgotrajne suše onemogočeno rastlinsko in živalsko življenje, kot ga poznamo v severnih ali zmerno gorkih krajih. Poletna vročina tam večkrat doseže 140 stopinj in dež pada le v zimskih mesecih ali pa sploh ne. Taki kraji se nahajajo v državah Texas, New Mexico, Arizona in California. Mnogo takih puščav je posebno v Arizoni in Californiji umetno namakanje spremenilo v najrodovitnejša polja, sadovnjake in vinograde. Mnogokje pa je umetno namakanje nemogoče, ker je v to svrhu potrebna voda preveč oddaljena ali pa je drugače teren neugoden. Puščave so torej ostale puščave in rastlinsko ter živalsko življenje je tam še vedno prilično takoj kot je bilo pred odkritjem Amerike.

Rastlinstvo je seveda v teh suhih puščavah redko in borno. Celo tipični divji pelin ali divji žajbelj (sage brush) ne raste povsod. Kakteje, juke in agave, ki izhajajo z zelo malo količino vlage in ki znajo nabrati vodo konzervirati mesece in leta, tvorijo edino večje rastlinstvo tistih krajev. V zimskih mesecih, ki včasih prinesejo nekoliko dežja, se gotovi deli teh puščav pokrijejo s pestrim puščavskim cvetjem. Te puščavske cvetlice rasto zelo hitro, da dokončajo svojo karijero in obrodijo seme pred nastopom suše in vročine. Nato se vse posuši in semena čakajo prilike za kalitev dolge mesece in morda leta.

Zanimivo je, da je skoro vse puščavsko rastlinstvo oboroženo z ostrim trnjem. Kakteje, juke in agave so polne ostrih bodic, kot je splošno znano. Pa tudi puščavske cvetlice, ki zrastejo in dozorejo v nekaj tednih, so navadno oborožene s trnjem in bodicami. Življenje je trdo v teh puščavah in vse je pripravljeno na obrambo.

Razume se, da je tudi živalstvo teh krajev primeroma maloštevilno in svojevrstno. Zanimivo so takozvane rogate žabe, ki sicer deloma sličejo žabam, toda spadajo v vrsto kuščarjev. Živalica ni nevarna, dasi prav strahotno izgleda, ker je vsa obledena v kožuh ostrih rožičkov ali bodic. Teh bodic se bojijo razne puščavske roparice, torej ima bodeča žaba precej mirno in zadovoljno življenje, ako le malovi dovolj raznih žužkov in mravljincev za preživljanje.

Druga zanimiva živalica vročih južnih puščav je takozvana kengurujeva podgana, ki je zelo podobna avstralskemu kenguruju, le da je mnogo manjša. Vsled svojih izredno dolgih in močnih zadnjih nog, dela veličanske skoke in se na ta način spretno ogiblje svoje največje sovražnice, kače klopotače.

Svizci ali prerijski psi so glavna hrana kač klopotač, toda ker so zelo oprezni in gibčni, se spretno izogibljejo kačjim ugrizom. Včasih večja skupina teh svizcev obkroži kačo, pa jo izživajo, da seka sem in tja tko dolgo časa, da se utruji, nakar jo z združenimi močmi napadejo, usmrtno in slovesno pokopljejo v pesek.

Hudi sovražniki kač klopotač, katerih je tam obilo, so tudi jastrebi. Jastreb šine izpod (Dalje na 2. strani)

ODMEVI IZ RODNIH KRAJEV

V Selcih pri Dobrnju je nastala epidemija disenterije (grize), ki je zavzela že velik obseg. Vsaka hiša v vasi ima po več bolnikov. Epidemija je zahtevala že več smrtnih primerov. Eden bolnikov je umrl med prevozom v bolnišnico usmiljenih bratov v Kandiji. Sreski sanitetni referent g. dr. Gregorič je ukrenil vse potrebno, da se nalezljiva bolezen omeji in zatre. V vas so bili poslani razni razkuževalci.

V bližnji škofjeloške postaje namerava graditi neka tuja tvrdka večjo tekstilno tvornico. Pogajanja so že toliko napredovala, da se bodo pričela prva dela v kratkem in da bo dograjen prvi objekt še letos. Postavila se bo že letos večja predilnica, ki se bo postopno izpopolnila še s tkalnico, belilnico in barvarno. Tvornica bo zaposlovala v začetku okoli 100, kasneje pa nad 300 delovnih moči.

Za tvorniški svet se bo kupila površina okoli 40,000 kvadratnih metrov. Z zaključitvijo pogodb se mora čakati, dokler se ne konstituirata nova občinska odbora v Skofji Loki in v Stari Loki, ker sta obe občini znatno zainteresirani na tem vprašanju. Od spoznavnosti novih občinskih odborov bo mnogo odvisno, ali bosta dobila Skofja Loka in njena okolica potrebno industrijo, za katero so sicer dani vsi pogoji, in ali bodo številni brezposelni prišli do dela in kruha. V korist brezposelnih bi bilo železi, da bi akcija potekla ugodno.

Gimnazija v Kragujavcu bo praznovala te dni 100-letnico obstoja, ko bo na svečan način vzdana spominska plošča, ki jo je poklonil kralj Aleksander. Priprave za svečanost so v polnem razvoju, saj pa tudi zasluži največjo počastitev zavod, ki je v srečnem Sumadije vzgojil cele generacije krepkih, odločnih vodnikov naroda v miru in v vojni.

Že tri mesece spi. V okolici Smedereva se širi nalezljiva spalna bolezen. V vasi Ratarjih je zbolel za to boleznijo kmet Velimir Čokič, star 40 let, ki se že tri mesece ni prebudil.

Zabojček s tisočaki in stotaki v Savi. V vasi Lukavcu, nedaleč pod Siskom je ribič Ivan Žundarić potegnil iz Save zabojček s tisočaki in stotaki, priloženi pa so bili trije potni listi in vložna knjizica. Po njej je poštini ribič spoznal, da je ves zabojček last Marinka Lucikanova iz Siska. Stvar je bila hitro pojasnjena. Marinko Lucikanov je bil prejšnjo noč okraden, ženska, ki se je polastila zabojčka, je v temni noči pobrala iz njega samo srebrni denar, vse ostalo pa je vrgla v naglji v Savo. Skupno je bilo v zabojčku še okrog 35,000 dinarjev.

Ita Rina v Splitu. Naša rojakinja Ita Rina je pred kratkim prispela v Split. Sprejeli so jo samo njeni pokloni tovariši, ki že nekoliko dni pripravljajo snemanje domačega filma, ki se odigrava na jugoslovanskem Primorju. To bo prvi jugoslovanski zvočni film, ki naj se uveljavi tudi v tujem svetu. Vsa filmska skupina je prispe (Dalje na 2. strani)

VSAK PO SVOJE

Ameriški dolar je čudna stvar. Administracija si na vse načine prizadeva, da bi vrednost dolarja znižala, pa ne gre in ne gre. Kljub vsem poskusom plava dolar na svetovnem trgu še vedno na vrhu ali blizu vrha.

Včasih je veljalo za znak prosperitete v vsaki deželi, če je bila letina obilna in če je denar dežele imel na svetovnem trgu visoko vrednost. Dandanes pa nam pripovedujejo, da je vzrok slabih časov v Zedinjenih državah, ker farmerji preveč blaga pridelajo in ker ima dolar previsoko vrednost. Ni čuda, da so norišnice prenapolnjene.

Zdi se, da voz našega gospodarstva še ne bo kmalu na poti prosperitete, ker ga vleče samo konj inflacije v svrhu zvišanja cen. Voz bo gladko stekel šele, ko mu priprežejo še konja inflacije v svrhu zvišanja plač.

Ali ne bi bilo zabavno, če bi odprava narodne prohibicije zasukala kolo postav tako, da bi morali prepričati suhači kupovati vodo za piti v lekarnah na zdravniške preskripcije!

Legislatura države Pennsylvanije je v zadnjem zasedanju proklamirala planinski lov za državno cvetlico. To je lepo, da ima končno tudi Pennsylvanija svojo državno cvetko, samo to se človeku čudno zdi, da pennsylvanska legislatura v časih najsilnejše depresije ni imela važnejših opravkov. Brezposelni pennsylvanski premogar, kadar boš lačen, say it with flowers!

Mestni očetje v Akronu, O., so sprejeli postavbo, da se morajo vsi zločinci, lumpi in sleparji registrirati na policijskem uradu, kakor hitro pridejo v mesto. To bo držalo prilično toliko, kot če bi bilo tatovom in roparjem ukazano, da morajo par dni prej obvestiti izbrano žrtev, da jo mislijo okraštati ali oropati.

V Hollywoodu, Cal., se nahaja okrog 1,400 takozvanih pomoznih filmskih igralcev in igralnic in ti filmski proletarci zaslužijo povprečno po \$8.22 na teden, medtem ko prave filmske "zvezde" zaslužijo po \$5,000.00 in več na teden. Kdo ve, če bo NRA to velikansko razliko med nedosežnimi zvezdami in plebejskimi kresnicami vsaj nekoliko izenačila.

V čakalnici nekega gledališča v Claremontu, N. H., je bila postavljena soha igralka Marlene Dietrich, ki je bila po mnenju gotovih reformatorjev vse prelahko oblečena. Lastnik gledališča je kočljiv problem rešil s tem, da je kip oblekel v "overalls." Zdad sta morala in domovina rešeni.

Nemški diktator Hitler je bil nedavno povabljen v Monakovo k slovesnem polaganju vogelnega kamna za palačo umetnosti. Odbor za slavnostno ceremonijo mu je izročil krasno izdelano srebrno kladivo, ki naj bi predstavljalo bodočo veličino "nazijcev" in Nemčije. Ko je Hitler udaril po kamnu s poklonjenim kladivom, se je isto zlonim na dva kosa. Če taka znamenja kaj pomenijo, morda ta do (Nadaljevanje na 2. strani)

"Nova Doba"

GLASILO JUGOSLOVANSKE KATOLISKE JEDNOTE

Lastnina Jugoslovanske Katoliške Jednote.

IZHAJA VSAKO SREDO

Cene oglasov po dogovoru.

Naročnina za člane 72c letno; za nečlane \$1.50; za inozemstvo \$2.

OFFICIAL ORGAN

of the
SOUTH SLAVONIC CATHOLIC UNION, Inc., Ely, Minn.

Owned and Published by the South Slavonic Catholic Union, Inc.

ISSUED EVERY WEDNESDAY

Subscription for members \$7.2 per year; non-members \$1.50

Advertising rates on agreement

Naslov za vse, kar se tiče lista:

NOVA DOBA, 6117 St. Clair Ave. Cleveland, O.

VOL. IX. 83 NO. 44

Indijansko poletje

Pozna jesen v splošnem ni nič kaj prijeten letni čas. Vreme navadno postane hladno, ostri vetrovi trgajo zadnje orumenelo listje raz drevja, s polj so pospravljene pridelke, pozno cvetje je pomorila slana, veseli krilati pevci so odpluli v gorke kraje in za nameček curi izpod neba tisti mrzli jesenski dež, ki ne ve kdaj nehati. Skoro še bolj neprijetna kot dež pa je mokra jesenska megla, ki včasih dolge dneve zagrinja mesta in deželo s svojim sivim plaščem. Hladno vreme, dež, megla in blato privabljajo med ljudi vsakovrstne bolezni in betežnosti.

Včasih pa so te jesenske neprijetnosti znatno omiljene ali prikrajšane z nastopom takozvanega indijanskega poletja. Indijansko poletje je, kadar se pojavi, pravi blagodat za države našega vzhoda, srednjega zapada in zapada. Dnevi so jasni, suhi in sončni in vreme prijetno gorko. Ponoči pade včasih lahka slana, včasih pa je vreme pregorko za slano in nekatere jesenske cvetlice cveto pozno v november ali celo v december. Indijansko poletje nima nikake določene dobe. Pojavi se včasih proti koncu oktobra ali pa šele v novembru in traja nekaj dni ali pa tudi več tednov; včasih se raztegne prav do konca leta.

Najslabša lastnost indijanskega poletja je njegova nestanovitnost oziroma negotovost: včasih se nam smeje dolge tedne, včasih pa se sploh ne pojavi v naših krajih. Kadar pride, ga sprejememo z veseljem, a če ga ni, nam je žal, toda pomagati ne moremo. Vsekakor je priporočljivo, da izrabimo lepe dneve indijanskega poletja, kadar nam jih narava nakloni, s tem, da se, kolikor mogoče, gibljemo na soncu in svežem zraku. Tudi najlepši jeseni ne sledila zima, ko homo pogrešali prijetne in oživljajoče sončne svetlobe in toplote. Nasrkajmo se torej sončnih žarkov dokler je čas in prilika, da bo naše telo lažje kljubovalo zimskim neprijetnostim; vsak sončni žarek, ki ga zamudimo, bo telo pogrešalo. Zdravje je naše največje bogastvo, zato mora biti naša največja skrb in briga. Dobro zdravstveno stanje članov pomeni pa tudi bogastvo za J. S. K. Jednoto, zato je tudi v njenem interesu, da njeno glasilo opozarja člane na vse prilike, potom katerih si morejo ohraniti zdravje in podaljšati življenje do najskrajnejših mej.

Splošno gospodarsko stanje v deželi je vse prej kot zadovoljivo, torej precej jesensko. Sicer je znatno boljše kot je bilo v pretekli pomladi, toda kljub vsem naporom narodne administracije je še vedno daleč od "indijanskega poletja". Gospodarske razmere v drugih delih sveta so večinoma še znatno slabše kot v Zedinjenih državah. Evropa trepetava pred izbruhom nove vojne, ki bo, ako vzplamti, neprimerno strašnejša od zadnje. V kakšno revščino in trpljenje bi nova vojna pahnila obubožane in zadolžene evropske narode, tega si niti približno ne moremo predstavljati. Vpričo tega moremo le upati in želeti, da se vojni požar v Evropi prepreči, in če po nesreči vzplamti, da ostane lokaliziran. Sedanja ameriška vlada je dosedaj znala spretno držati svoje prste proč od tujih konfliktov, zato smemo upati, da ohrani zdravo pamet in mirno kri tudi v bodoče.

Kot že omenjeno, se gospodarske razmere v tej deželi polagoma izboljšujejo in narodna vlada kaže odločno voljo, da izvleče deželo iz blata štiriletna depresije. Naloga je težka, kajti dežela je ogromna in polna nasprotujočih si interesov. Poleg tega je treba iskati popolnoma novih poti, kajti stare ceste so vse porušene, zato ni nič čudnega, če voditelji pri svojih najboljših namelih morda včasih zaidejo na napačne ali opozle steze. Volja za delo pa je tu in odločnost za drzne eksperimente, o kakršnih se voditeljem stare šole pred letom še sanjalo ni. V tem lahko vidimo upanje na trajno boljšajoče se gospodarske razmere in zarjo lepših časov.

Upoštevajmo vse to in otrešimo se jesenskega pesimizma in prevelikega strahu za bodočnost. Ustvarimo si sami nekoliko duševnega "indijanskega poletja" s tem, da včasih gledamo življenje tudi od sončne strani. Ako smo zdravi, ako ne trpimo resničnega pomanjkanja in ako smo člani tako dobre in solidne podpirne organizacije, kot je naša J. S. K. Jednota, ki nam garantira pomoč za slučaj bolezni ali poškodbe, smemo biti usodi hvaležni, da nam je vsaj toliko naklonjena. Brezkončno tuhtanje, tarnanje in kritiziranje ne bo izboljšalo našega gospodarskega stanja niti za las, pač pa nas bo napravilo malodušne in s tem nesposobne poslužiti se pravih prilik izboljšanja, kadar se pojavijo; poleg tega bo to zakrilo z mrzlo jesensko meglo še tiste sončne žarke, ki bi sicer imeli priliko ogrevati nas in naše bližnje. Za naše telesno in duševno zdravje pa vsi nujno potrebujemo sonca, mnogo sonca.

VSAK PO SVOJE

(Nadaljevanje s 1. strani.)

godek kaže, da Hitlerjeva diktatura ni kaj posebno trdna, ali pa, da Hitler ni pravi mož, da bi kumoval umetnosti.

Krištof Kolumb je že pred več kot 400 leti dokazal, da je zemlja okrogla, a na veliki muslimanski El-Azhar univerzi v Cairu, Egipt, so še do zadnjega časa učili, da je svet velika plošča. Šele nedavno so učeni profesorji priznali, da je svet okrogel. Čudno, da so možaki prišli do tega prepričanja ravno v času, ko je ves svet bolj "flat," kot je bil kdaj prej.

Po najnovejši ženski modi morajo ženske kazati ušesa. Če bodo pa vsled tega kaj bolj slisale in poslušale svoje možičke, je pa seveda drugo vprašanje.

V Nemčiji so ustanovili nov doktorski naslov, ki ga bodo deležni izdelovalci najboljšega piva. V Sloveniji, kjer je narodna pijača čiviček, naj bi poskusili z doktorji vsega čivičkarstva.

Prijatelj Cahej pravi, da kadar se bodo vresničile njegove delavske sanje, bodo samo "bossi" delali, pa še zastoj bodo morali delati.

Zadnje čase ima NRA največ posla s tolmačenjem in popravljanjem pravilnikov in, kot se kaže, bo tega dela vedno več, ker se neprestano pojavljajo novi problemi. Nov problem na primer predstavljajo tisti petelini v Wisconsinu, ki so začeli leči jajca: v kakšnih pravilnikih naj jih vpisejo, v petelinji ali kokošiji?!

Svetovna vojna je bila bojevana, kot so nam pravili, za odpravo vseh vojn ter za mir in blagostanje narodov. Pa se je tako zasukalo, da noben narod ne more pokazati pravega blagostanja in notranjega miru, poleg tega pa se večina držav z mrzlično naglico pripravljajo na ponovno vojno klanje. Samo bivši namški kajzer, ki je baje zakrivil svetovno vojno, ima vseh zemeljskih dobrot v preobilici in v lepem miru drva žaga na Holandskem.

Prihodno soboto in nedeljo bo slavnostno krščenje par tednov starega deteta vinske trte, ki že prav podjetno breca, kot pripovedujejo. Predlogo odlašati ni varno, da razposajeni pagan ne odide brez krsta na oni svet. V večini svetstev se bo krščenje vršilo ob asistenci domače družine in prijateljskih botrov in botric. V La Salleu, Ill., pri št. 3, v Rockdaleu, Ill., pri št. 92, in v Chicagu, Ill., pri št. 170 JSKJ, pa se bo krščenje vršilo z velikim sijajem. V bližini bivajočim rojakom toplo priporočam, da se gotovo udeležijo ene ali druge teh ginljivih slavnosti.

Zvezde v Chicagu tudi mene vabijo na krščenje, pa sem moral odreči, ker sem še vedno pod kozjim pravilnikom. Vsekakor bova jaz in koza mislila nanje. Če bodo po radio slisale kakšen "na zdravje" ali "mekeke," bodo vedele odkod je doma.

A. J. T.

IZKUPIL JO JE

Kralj Friderik Veliki je nekoč z ministrom jahal na sprehod; na poti sta srečala podeželskega župnika tudi na konju.

"Ali ga naj malo podražim?" je vprašal minister kralja.

"Prosim!"

Ko so se srečali, je dejal minister župniku:

"To ni po vzgladu v evangeliju! Zveličar je jahal v mesto na oslu!"

"Zal, tega ne morem tako, ker nam je kralj vse osle imenoval za ministre."

Minister je molčal, kralj pa se je smejal.

NASTOP NOVIH POTI V PREMORGARSTVU

(Nadaljevanje s 1. strani.)

čani v gotovini ali s čekom, predstavljajočim gotovino, ne pa z nakaznicami (script) in ne smejo biti prisiljeni kupovati v prodajalnicah premogovniških lastnikov.

Skoraj popolna unionizacija ameriškega premogarstva sledi vzglednemu primeru sodelovanja s premogarji, ki ga dela teja industriji Rocky Mountain Fuel Company, drugi največji producent premoga v Coloradu. Miss Josephine Roche, ustanoviteljica in dolgoletna ravnateljica Foreign Language Information Service-a, je predsednica te družbe. Skozi dolga leta so lastniki premogovnikov v Coloradu bojevitno odbijali vsak poskus organizirati premogarje in ta država je bila torišče velikih štrajkov. Ko je Miss Roche dobila kontrolo te družbe, sklenila je sporazum z United Mine Workers, ki je vzbudil senzacijo širom vse dežele. Pohvalili so ga kot značilen primer, kaj se more napraviti na polju socialne pravice. Delavci so bili pripoznani kot "partnerji" v skupnem podjetju. Uveden je bil osemurni dan, mezde so bile povisane nad onimi v bližnjih neunioniziranih premogovnikih in ustanovljeno je bilo postopanje za poravnaje vzajemnih sporov. Sanitacija in zdravniška pomoč za premogarje in njihove družine je bila druga značilna novotarija.

Lastniki premogovnikov starega kopita so bili ogorčeni, ko so izvedeli, da delavski voditelj, ki je vodil eden izmed najboljših štrajkov v Coloradu, je bil od Miss Roche imenovan za menežerja njene družbe. Nekateri finančni krogi so takoj začeli oster boj proti politiki, uvedeni od Miss Roche. Vzlic temu nasprotstvu je družba preživela depresijo mnogo boljše kot mnoge druge premogovniške družbe. Ta uspeh gospice Roche dokazuje, da se socialna pravičnost izplačuje ne le za delavce, ampak na vsezadnje tudi za delodajalce.

Unionizacija ameriških premogovnikov prišla je ob času, ko ta industrija, ki je bila nekdanj hrbtenica industrijalnega razvoja, splošno propada. Prestol kralja Premoga se maje. Leta 1913 je premog preskrboval deželo z 84 odstotki njene energije ali gonilne sile, leta 1929 pa le 60 odst. Petroleji, prirodni plin in vodna sila so postali mogočni tekmeči premoga. Oljne peči se čim dalje več postavljajo v privatnih hišah, kakor tudi v industrijalnih napravah in tudi ladje in železnice čim dalje bolj nadomestujejo premog z oljem. V zadnjih desetih letih se je produkcija prirodne plina in vodne sile kar podvojila, dočim produkcija premoga je na isti višini kot pred 20 leti. Poleg tega pa imamo tako boljše metode kurjenja, da tona premoga dandanes služi več kot poprej.

Ali vzlic vsemu temu je premog osnovna industrija v tej deželi, ena izmed največjih, in več kot 600,000 ljudi je zaposlenih v njej. V varnosti premogarstva se je storil velikanski napredek. Vendar kopanje premoga je še vedno ena izmed najnevarnejših obrti. V zadnjih 25 letih približno 2,400 ljudi je našlo smrt v nezgodah in številu poškodovanih šteje več kot 100,000 na leto. V slednjih varnostnih naprav je razmerje nezgod znatno padlo v zadnjih letih, ali celo dandanes se za vsakih milijon ton izkopane premoga plačuje s tremi človeškimi življenji. Sporazum, ki unionizira premogarje, določa tudi boljše zaščito za delavce, tako da njegova obrt naj postane toliko varna kot ona delavcev v drugih večjih industrijah.

RASTLINE IN ŽIVALI JUŽNIH KRAJEV

(Nadaljevanje s 1. strani.)

neba kot strela in zgrabil kačo za vrat, predela je utegnula misliti na obrambo. Dorasla klopotča pa je tudi za požrešnega jastreba precej zadovoljivo kosilo.

Zanimiv prebivalec puščav je ptič "čaparal," ki ga imenujejo tudi road runner (cestni tekač). Ob cesti, ki vodi skozi puščavo, se večkrat pojavi tak tekač, ki se skuša z dirkajočimi avtomobili. S svojima dvema nogama teče tako hitro kot najboljši avtomobil na osem cilindrov. Čaparal je nekoliko podoben pavovi samici in doseže velikost domače kokoši. Njegova specialiteta je pobiranje raznih puščavskih strupenic, posebno kač klopotoč. V boju s strupeno kačo klopotoč je vedno on zmagovalec, ker je bliskovito hiter in ve, kako in kdaj kačo napasti. Ko s svojim ostrim kljunom kačo ubije, požrije nekaj boljših koščekov, drugo pa pusti.

Meso kače klopotoč je nestrupeno in baje zelo okusno; strup se nahaja samo v žlezah za zobni sekavci v glavi. V nekaterih južnih krajih so podjetni ljudje odprli celo "boljše vrste" restavracije, kjer servirajo meso kač klopotoč. Baje pošiljajo meso kač klopotoč celo v New York, kjer se v "boljših" hotelih in restavracijah servira kot draga delikatesa.

RAZNO IZ AMERIKE IN INOZEMSTVA

(Nadaljevanje iz 1. strani.)

hišo blizu letališča in eksplodiralo v prvem nadstropju hiše. Eksplozija je povzročila požar, ki je leseno hišo v kratkem uničilo. Življenje so izgubili en častnik; en podčastnik državne straže in en potnik, ki so bili v aeroplanu, in pet stanovalcev zgorele hiše.

TRETI VELIKI preobrat v zgodovini človeštva se odigrava ravno v teh časih. Svet, kakršen je bil ob času našega rojstva, ne eksistira več. Nihče ne ve, kaj bo sledilo, gotovo pa je, da živimo v dobi velikanskega preobrata. Prvi veliki preobrat v znani zgodovini človeštva je bil propad rimskega cesarstva. Drugi preobrat se je izvršil v dobi velikih iznajdb in je pomedel s sistemom takozvanega srednjega veka. Tretji veliki preobrat pa se vrši sedaj. Tako se je nedavno izrazil William Van Loon, sloveči pisatelj, svetovni potnik in umetnik.

PREDSEDNIK ROOSEVELT se namerava prihodnje poletje podati na daljšo turo. Obiskati namerava nekatere teritorije Zedinjenih držav, kot Puerto Rico in Virginsko otočje in potem preko panamskega prekopa Havajske otočje. To mu bo mogoče le, če kongres ne bo predolgo zboroval.

FEDERALNA VLADA bo za bližajočo se zimo otvorila v vsaki zvezni državi pet ali šest taborišč za ljudi, ki so brez dela in strehe. To je naznanil Harry L. Hopkins, federalni pomožni administrator. Ta taborišča pa ne bodo za profesionalne "trempe." Ti jih odklanjajo, ker hočejo prosto potovati iz države v državo. Nihče ne bo siljen, da bi se posluževal teh taborišč, toda ljudje, ki ne bodo imeli kaja drugam iti, se bodo lahko tja zatekli, kjer se jim bo dalo kakšno delo, da kaj zaslužijo. Naprej bodo lahko odšli, kadar bodo hoteli.

V POŽARU, ki je v noči 3. novembra uničil neko trinadstropno poslopje v Brooklynu, N. Y., je zgorelo devet črncev. Le trije stanovalci dotične tenementne hiše so se rešili, toda vsi trije so dobili hude opekline.

Jugoslovanska Katoliška Jednota v Ameriki

Ely, Minnesota

GLAVNI ODBOR

a) Izvrševalni odsek:

Predsednik: PAUL BARTEL, 225 N. Lewis Ave., Waukegan, Ill.
Prvi podpredsednik: MATT ANZELC, Box 12, Aurora, Minn.
Tajnik: ANTON ZABNAŠNIK, Ely, Minn.
Pomožni tajnik: LOUIS J. KOMPARE, Ely, Minn.
Blagajnik: LOUIS CHAMPA, Ely, Minn.
Vrhovni zdravnik: DR. F. J. ARCH, 618 Chestnut St., Pittsburgh, Pa.
Urednik-upravnik glasila: ANTON J. TERBOVEC, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O.

b) Nadzorni odsek:

Predsednik: JOHN KUMŠE, 1735 E. 53rd St., Lorain, O.
1. nadzornik: JANKO N. ROGELJ, 6307 Schade Ave., Cleveland, O.
2. nadzornik: JOHN BALKOVEC, 5400 Butler St., Pittsburgh, Pa.
3. nadzornik: FRANK E. VRANICHAR, 1812 N. Center St., Joliet, Ill.
4. nadzornik: JOSEPH MANTEL, Ely, Minn.

GLAVNI POROTNI ODBOR:

Predsednik: ANTON OKOLISH, 1078 Liberty Ave., Barberton, O.
1. porotnik: JOHN SCHUTTE, 4751 Baldwin Ct., Denver, Colo.
2. porotnik: VALENTIN OREHEC, 70 Union Ave., Brooklyn, N. Y.
3. porotnica: ROSE SVETICH, Ely, Minn.
4. porotnik: JOHN ŽIGMAN, Box 221, Strabane, Pa.

Jednotino uradno glasilo:

NOVA DOBA, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O.

ZDRUŽEVALNI ODBOR:

Jednota je zastopana skoro v vsaki večji slovenski naselbini v Ameriki, in hoče postati njen član, naj se zgleda pri tajniku lokalnega društva ali pri pisarju na glavni urad. Novo društvo se lahko ustanovi s 8 člani, ki ne neozirajo se na njih vero, politično pripadnost ali narodnost. Jednota sprejme tudi otroke v starosti od dneva rojstva do 16. leta in ostanjo lahko v skupnem oddelku do 18. leta. Pripisnina za obo oddelka je prosta.

Promotenje znanja nad \$1,500,000.00.

Odrasli oddelek je nad 104% solventen, mladinski nad 2,000%.

DA SE NE POZABI

Glavni odbor J. S. K. Jednote je na zadnjem polletnem zborovanju določil za pridobivanje novih članov v oddelek sledeče nagrade:

Za člana, ki se zavaruje za \$250.00 smrtnine, \$1.00;
za člana, ki se zavaruje za \$500.00 smrtnine, \$1.50;
za člana, ki se zavaruje za \$1,000.00 smrtnine, \$3.00;
za člana, ki se zavaruje za \$1,500.00 smrtnine, \$3.50;
za člana, ki se zavaruje za \$2,000.00 smrtnine, \$4.00.
Za vsakega novopridobljenega člana mladinskega oddelka bo plačala Jednota 50 centov nagrade.

V smislu točke 474 naših pravil povrne Jednota stroške zdravniške preiskave za novopristopile člane odraslega oddelka do vsote enega dolarja.

ZVEZNI SENATOR John B. Kendrick, ki je zastopal državo Wyoming v Washingtonu polnih 16 let, je dne 3. novembra umrl v bolnišnici v Sheridanu, Wyo. Star je bil 76 let.

NA PARNIKU Berengaria je dne 1. novembra odpotoval iz Cherbourga proti New Yorku sovjetski komisar vnanjih zadev, Maksim Litvinov, namestnik v Washingtonu, da se s predsednikom Rooseveltom dogovori o pogojih za priznanje ruske sovjetske vlade. Spremljata ga Konstantin Umansky, šef moskovskega tiskovnega urada vnanjih zadev, in njegov tajnik M. Divilkovsky.

PRI OBČINSKIH volitvah v Angliji, ki so se vršile 2. novembra, je Labor Party doseгла znatne uspehe na račun konservativcev, liberalcev in neodvisnih.

JAPONSKE ČETE, ki so šest mesecev okupirale strateške pozicije južno od kitajskega zidca, so bile pomaknjene v severno Madžurijo v bližino ruske meje.

CIKLON s silnimi deževnimi nalivi je dne 2. novembra povzročil smrt 18 oseb na Cubi. Tudi na plantažah sladkornega trsa napravljena škoda je velika.

AKTIVNOST "nazijcev" v pokrajini Saar na nemško-francoski meji je postala tako izživljena, da je obstala nevarnost direktnega konflikta med Nemčijo in Francijo. Mednarodna komisija Lige narodov, ki upravlja to pokrajino, je vsled tega postrila varnostne določbe in omejila svobodščine prebivalstva. Leta 1935 bo komisija Lige narodov izvedla medprebivalstvom Saar pokrajine plebiscit, ki naj odloči, da li Saar pripade Nemčiji ali Franciji.

V NEMČIJI se bodo 12. vembra vršile splošne državne zbornice, ki pa bodo sto navadna farsa, kajti vsi bodo mogoče le za kandidature edine stranke, to je Hitlerjeve.

ODMEVI IZ RODNIH KRAJEV

(Nadaljevanje s prve strani.)

la v Komize, kamor pripisano znana filmska umetnica Hladnova, bivša članica Hladnovskega teatra. Ita Rina je v Splitu prava senzacija.

V Vinkovcih so aretirali stolovca Radoslava Čolnika, ki se je zdelo pisano, da bo postal član. Že z 11 letom je postal član, in se je potepal po njih krajih Slovenije, naj bi parij pa je izvršil okrog Gornji Istri. Tu je našel nekdanji rojakov izvalil lepe besede, kakor so mu tla postala vroča in je zopet pobegnil v goslavijo, kjer je nadaljeval stolovščino. Policija računa, da je v zadnjih letih priselil nad 150,000 dinarjev. V Vinkovcih je prestojil v muslimansko-ro in dobil ime Salih-Čolnik. Sukal se je med muslimani uglednimi muslimani, katerih nikakor ni odšel v tujino.

HITRI VLAKI

Najhitrejši vlak v Britaniji vozi 69.2 milja na uro v Franciji 66.1 milja na uro, v Kanadi 68.9 milja na uro, ki veda velja to le za gotovo daljšo. Najhitrejši vlak v dinjenih državah vozi 61 milje na uro, in sicer na sylvanija železnici med Camden in Atlantic City.

New Era

ENGLISH SECTION OF
Official Organ
of the
South Slavonic Catholic Union.

Nova Doba

AMPLIFYING THE VOICE OF THE ENGLISH SPEAKING MEMBERS

Aloysius' Lodge, No. 6, to Observe 35th Anniversary

By Joseph L. Mihelic

Lorain, O.—On Nov. 18 St. Aloysius' Lodge, No. 6, is going to celebrate both the 35th anniversary of the founding of our South Slavonic Catholic Union and the founding of "Marija Magda" Lodge, No. 6, which later was named St. Aloysius' Lodge. The celebration will begin with a banquet followed by dancing in the upper hall of S. N. Home.

This celebration will give us an opportunity to honor those members who are still with us, and who 35 years ago—mindful of the needs which sickness, death and other misfortunes impose on the individual and his family—organized and laid the foundation for our Union and our lodge. The foundation was as it is today—brotherly love and helpfulness in time of need.

During the past 35 years various crises—wars, revolutions, economic upheavals and assassinations—took place. In all these worldly calamities people suffered tremendously for the greed and selfishness of the few to whom Brotherly Love is just an Utopian Ideal—beautiful in its scope, but highly impractical in its application. But the celebration of the 35th anniversary of our Union and our lodge proves conclusively that the principle of Brotherly Love is practical and that it can be carried out if those believing in it remove greed and selfishness from their hearts and replace it with Brotherly Love. Too many of us carry this principle only on our lips, and refuse it the moment it enters our hearts, where, once it enters, it imbues us with new spirit, making us new men and women.

A group or a nation is made up of individuals. If the individuals are ruled by baser passions as greed, suspicion, hatred, selfishness, revenge and fear, these same passions will be reflected in the group or nation, and eventually lead to a conflict with those who stand in their way. While on the other hand, if the individuals are permeated with the noble ideals—brotherly love, sympathy, helpfulness, justice, kindness, co-operation and adjust all their actions and deeds according to the Golden Rule, then these qualities will also be mirrored in the group, nation or any organization of which they are a part. The truth of the former is amply illustrated in the imperialistic nations of today which are driving us toward another worldly calamity—war. While the latter is to a large degree evidenced in our fraternal organizations.

The members of St. Aloysius' Lodge feel that its 35th anniversary of fraternal spirit, love and co-operation should be commemorated in a fitting way—in a way in which these principles are rejuvenated and instilled with new spirit and vigor, thus leading on to greater achievements in the field of fraternal organizations. To accomplish this, the members decided to have a banquet at which the participants will be able to satisfy their physical needs, and also have an opportunity to hear from officials from the Supreme Board of our SSCU. After the banquet there will be a dance, at which both young and old will be able to dance and enjoy themselves until the wee hours of the morning.

PATHFINDERS ENJOY SPLENDID CO-OPERATION

Gowanda, N. Y.—On Oct. 21 the Pathfinders held a very successful Third Annual Harvest Dance at the Slovenian Hall. With the wonderful cooperation of the members in decorating the hall, advertising the dance, and also actually helping at the dance itself in many ways, meant that everyone enjoyed a wonderful time. Every time the orchestra started to play the floor was crowded with dancers. The reason for this was the excellent music being furnished by the well-known Beacon Melody Pilots of Cleveland, O. Although the orchestra played until 2:30 a. m., practically all the dancers were still in a mood to make a night of it. We highly recommend this orchestra to anyone hoping to sponsor a successful dance. Not only were they co-operative in every way, but also "just one of the

best of the best. Maybe before long they will invite us up to inspect at least the cellars. One night as I was driving by I noticed that the foundation on Mary and Frank Klancer's house was not very strong. Mary was leaning against the house in order to prevent it from falling over, while Frank was busy filling around. It looks quite safe now. With all these members making new homes it just goes to prove that the assessments of the South Slavonic Catholic Union must be quite reasonable.

Dancing was enjoyed after our October meeting to the strains of an accordion. After our November meeting on the 21st we are not planning to hold a dance, but instead have something else in mind that should interest all the members. We are not going to disclose what it is, as we want it to be a surprise. Make up your mind now that this will be one meeting that you will attend. We wish to compliment the members upon their splendid attendance at our meetings. Of course, we can attend all the meetings and not expect 100 per cent attendance. Remember that in November, 1932, there were 92 per cent of the members present. What are you going to do this year? At the next meeting we hope to have some new members initiated. Come and see who at least two of them are, as these are certain, and should make good members. I regret to see articles in the Nova Doba written sometimes,

Arrowheads Launch First Season Party

Ely, Minn.—The Arrowhead Lodge is to hold its first party of this winter on Sunday, Nov. 12, at the Slovene National Home.

We cordially invite the Gophers, Rangers and other members and friends of the Arrowheads to help make this party a success. Come on, a grand old time is assured by our new entertainment committee.

Arrowhead members, cancel all engagements and dates for the third Thursday, Nov. 16, and attend the November lodge meeting. After the business meeting will follow entertainment planned by our new committee which was appointed at our meeting in October. The small sum of 10 cents will be asked to pay for lunch and music. Don't forget to be there—Nov. 16! Bring your friend.

Jennie Kolenz,
No. 184, SSCU.

Boosters' Bits

Cleveland, O.—You are right, it's the Collinwood Boosters back after an unnecessary vacation. The Boosters' sixth year of existence will be celebrated a month late with a card party, the first of many activities planned for the winter months.

First I must mention the poor attendance at our meetings all summer; I sincerely hope that members who spent their meeting nights under a romantic moon will make footprints in the snow leading to St. Mary's Church Hall, where our meetings are held. With the co-operation of a few more intelligent members attending the meetings our lodge will be placed in the spotlight that it had enjoyed only a few years back.

Now to go back to the card party. The event takes place at St. Mary's Church Hall Thursday night, Nov. 9, with festivities commencing promptly at 8 p. m. Prizes will be awarded at every table. Various card games are to be played, and refreshments will be served free, according to our usual custom. Our reliable secretary, Mrs. M. Lavrich, will bake one of her delicious cakes, which is to be given away that evening. Miss Alice Struna will take care of the refreshments.

The committee in charge is well selected and assures everyone attending a pleasant evening.

John Laurich (Ham),
No. 188, SSCU.

by members, but chiefly by some officer of the lodge, in which they deplore the non-attendance of certain members or bring out the faults of their lodge. The Nova Doba is the voice of the lodges, but in my opinion each lodge should advertise its good qualities, and if there are any faults, these should be thrashed out at the meetings. If every time I looked in the Nova Doba I saw an article about the inactivity of our lodge and some of its disinterested members, I surely would soon join the ranks of disinterested also.

A smile instead of a frown and a poke on the back instead of a poke goes much further toward harmony and good fellowship. Don't you think so, too?

Ernest Palcic Jr.,
No. 222, SSCU.

BRIEFS

Singing Society Zarja of Cleveland, O., will present its annual song festival Sunday, Nov. 12, in the form of an opera, "Gorenjski slavček." If past performances serve as a criterion for the kind of work Zarja is capable of producing, "Gorenjski slavček" will satisfy the most critical public interested in operas, for this Slovene singing organization has earned itself a city-wide reputation for its excellent performance of the opera "Martha," held last year. A large part of the Zarja singers consists of American-born youth, a fact that may interest English readers of Nova Doba. "Gorenjski slavček" will be presented in the large hall of the Slovene National Home. The public is invited.

Music critics of the Cleveland daily newspapers have shown unusual interest in Zarja productions and have exclaimed their surprise at the caliber of its work, considering the fact that the singing society is a non-professional group.

Entertainment committee in charge of the George Washington Lodge, No. 180, SSCU, Pep Night to be held Wednesday evening, Nov. 22, announces that an unusual program has been arranged. The committee also wishes to ask G. W. members this question: Are you doing your share? Admission to the Pep Night is only by invitation, which can be secured from any member for the small price of 5 cents. Complete details of the program will appear in next week's issue of Nova Doba.

Lodge Zvezda, No. 170, SSCU, of Chicago, Ill., will hold its Fall Dance Saturday, Nov. 11, in the upper hall of the school building situated on the corner of Lincoln St. and Cermak Rd.

Lodge No. 92, SSCU, of Rockdale, Ill., will present "Društvo Martinovanje" Saturday, Nov. 11, in B. Koreva Hall.

Lodge No. 3, SSCU, of La Salle, Ill., will observe its 35th anniversary and that of the South Slavonic Catholic Union Sunday, Nov. 12, when it holds a dance at St. Rochus' Hall.

Singing Society Lira is to sponsor a concert and dance Sunday evening, Nov. 19, at Grdina's Hall. Bro. Peter Srnovsnik, member of St. John the Baptist Lodge, No. 37, SSCU, is the singing conductor of Lira, and Bro. John Zupanc, member of George Washington Lodge, No. 180, SSCU, is chairman of the club.

Center Ramblers Notice

Center, Pa.—Members of the Center Ramblers Lodge, No. 221, SSCU, please attend the meeting which will be held Friday night, Nov. 10, at 7 p. m. in the Center Slovene Hall. It is very important that we have a large attendance at our regular monthly meetings so that we can discuss our problems and plan for the future.

Antoinette Mozina, Sec'y.

EDITOR'S NOTE

Continuation of "Tenth Brother" has been suspended in this issue, due to lack of space.

Collinwood Boosters to Hold Card Party, Dance

Cleveland, O.—A card party and dance will be held by the Collinwood Boosters Lodge, No. 188, SSCU. The day of this event will take place at St. Mary's Church Hall on Thursday evening, Nov. 9, commencing at 8 o'clock.

Special entertainment will be on the program and games like 66, pinochle, bridge, casino, dominoes and bunco will be played. Free refreshments will be served and prizes will be given to the best player at each table.

Those looking for an evening of entertainment are sure to enjoy themselves at this affair. The admission is only a small amount—25 cents.

Alice Struna, Pres.,
No. 188, SSCU.

Gophers Election Results

Ely, Minn.—Gee, that pain! Can't any of you do anything for me? I hope not! Why? Well, I'll tell you. First, it's on the right side, then it's on the left side. I've got girl trouble! But here, here, Stan, explain yourself. Don't let everyone get the wrong impression of you (that was my conscience). O. K., I'll explain myself, and before I get through, you'll all agree that I really have the symptoms, and I suppose you'll prescribe remedies.

At our special meeting, called on Oct. 25, the Gophers held their annual election of officers. A fine turnout by the members made the evening complete. Three were nominated to fill the chairman's seat. They were Chick Knapp, Frank Pryatel (Crow) and Stan. This was a hot race, with Stan and Crow in the finals. Chick wanted to give someone else a chance, so he refused to run. Very considerate, eh, Chick? As I said before, the race between Crow and Stan was plenty hot, so sit tight and I'll tell you the worst. Your little Stanley is the new chairman of the Gophers. (Pardon me, while I take my bow.)

Christine Belehar and Joe Mestick were the candidates for the vice chairman office, with the girls having the edge. Yep, Christine, take your bow.

The secretary's job was next in line, with Frank Mrack and Mary Seme competing for the job. Again the girls won out. Mary, take two bows.

Following this came the nominations for the treasurer's job—the most profitable job of all. Pauline Mrack, Agnes Perushek and Frank Bachar were the candidates. The gals walked away with the votes again. Pauline, you bow three times, and take good care of our dough-re-mi! Angela Pechek was unanimously elected recording secretary. Tony Kuzma was nominated to just about every office, but what chance does a feller stand with all these gals, I ask you.

Frank Pryatel was chosen chairman of the entertainment committee, which also consists of Louise Seme, Angela Pechek, Al Gorshe, Margaret Turk, Tony Kuzma and Frank Kromar. You know, on almost every ballot cast for Frank Pryatel the words "We want beer" were written. I'm sure he won't disappoint us. Anyway, we hope not!

Crow was appointed basketball coach and manager, and, believe it or not, we're going to

The Country Store

Stan to Stan
Springdale, Pa.—Hello, folks, again Station SRP is broadcasting from its studio in the Country Store. After the long absence I am forced to get the cramps out of my fingers and run the store for Frank.

Due to the absence of the owner of this store and until his return, you will have to put up with my gab. (This is where I get even with Little Stan.)

Flash shots from Ely, Minnesota, tell us that a personal war is being waged upon columnists. Little Stan notifies us that the four bachelors must huddle and figure an escape. One on you, Stan. We had it all planned that if ever a war broke out against our tribe, we would get jobs as editors. As for the five-dollar words, I will leave for Frank to explain, for, you see, I use nothing but 50-cent words.

Flash: Minnesota beats Pitt, 7 to 5. A lucky day for the Gophers. A feat that they will never do again. So, Stan, you have your Gophers and I have my Panthers, and I'll say any day that I have the best end of the bargain.

Flash: Oct. 28, Pitt Panthers invade South Bend and come home with an invasion to shout about. The Panther has never been licked two Saturdays in a row, and I think they never will be. With a thought for revenge for the beating handed them by Minnesota last Saturday, the Panthers played their usual game to beat Notre Dame by a score of 14 to 0. With Sebastian and Weisenbaugh riding the Panther and Shotwell and Skla-

have a girls' basketball team also; it's going to be coached by Mary Seme—the prospects look very promising, hm! And now you can see why your Little Stanley has that particular ailment; but he rather enjoys it. Who wouldn't?

Yes, a promising season is in store for us. Won't that winter just fly along! Think of it, a boys' and a girl's basketball team, peppy and entertaining meetings, dances, socials, parties, and when winter is here to stay, those sleigh ride parties will occupy our time—dashing through the snow. Whoops—which reminds me that Hallowe'en Dance is on tonight, and I'll be back later to tell you all about it.

Before I go any further, the Gophers want to congratulate all the former 1932-33 officers, who certainly did a swell job this past year and have made it so much easier for the new officers. They are: Chick Knapp, Frank Bachar, Frank Mrack, Lillian Cholesnik, who is now in Chicago, Agnes Perushek and Joe Mestick; and believe me, the new officers are certainly going to do what is expected of them. And now that the Gophers are on their way to town, let's get more new members to join in the fun. Let's go get 'em!

Well, I guess I'll have to sheik up (put on the glad rags) for that dance tonight. I'll be back later to tell you all about it. It's going to be in this issue, so look around—until then I'll say Adios!

P. S. The pain is all gone now. Heh, heh!

Sunday Morning, Oct. 29.—Well, folks, here we are danc-

dany prodding it along, Notre Dame could not stop Pitt with a steam roller, let alone a seven-man line. Stan, you played football. How would you like to play against Tar, Ouder or Tiger Walton? Don't try it, for I saw those babies play, and I'll tell you here and now that it is plain suicide.

Flash: Deer circles steamship in the Allegheny River. While Captain Edwin Campbell of the steamship Wacouta was going down the Allegheny River, a deer swam out from the right bank and circled the ship then swam back to shore and disappeared in the nearby woods. Captain Campbell reported that deer is plentiful in the Allegheny Valley.

Flash: Tarentum High, the underdogs, beat Kensington High, 13 to 7. After the game Tarentum rooters paraded to New Kensington and went to the high school. Refused admittance, they marched by the school till class was dismissed. Ken Hi followers gathered a large quantity of over-ripe fruit and vegetables and attacked the two rear cars. It wasn't until someone saw a man wearing a tuxedo splattered with an over-ripe tomato that the students discovered their mistake. They attacked a wedding party that accidentally fell in behind the Tarentum High parade.

So, as everything has a beginning, I also have an ending. Be patient, for Frank will be back soon.

Boost your local lodge!
(One of the four)
Stanley Ray Progar,
No. 203, SSCU.

ing—or should I say struggling to the peppy tunes of Robert Moonan and his Rhythm Rascals in the beautiful ballroom located in the U and I Bar on Central Ave. at Ely. Let's go take a peek here and there, and see what we can. O. K., America!

Dancers are continually swarming in, the ballroom is getting more crowded every minute; the orchestra is playing "Who's Afraid of the Big Bad Wolf?" And let me tell you that there isn't one person in the building who is afraid of the big bad wolf—at least I do know that Crow and Alex Kosir weren't afraid (maybe it was the water, who knows?). But let's get back to the dancers.

As the dancers enter, they pay the admission to Frank Bachar or Frank Mrack, whoever it may be. Then Christine Belehar pins the ribbons on; the dancers then receive their Hallowe'en caps and start right in dancing. Just a minute, folks, let's bring the mike under the big fan. Ha, ha, ha! This is funny. We can't keep this from you. As the dancers swirl under the fan, their hats are blown off, there's a young feller slightly under the weather trying to figure out how in the world his hat was blown off. I'd like to tell him, but we can't stop to take time out.

The orchestra is playing the beautiful song of the islands and that reminds me that our time is flying—the strains of "The Waltz You Saved for Me" are in the air—Mamma—mamma—the big man is here again, so I guess I'll have to go now. So long—

Stanley Pechaver,
Lodge No. 2, SSCU.

MLADINSKI DOPISI

Contributions from our Junior Members

GILBERT, MINN.

DEAR EDITOR: This is my first letter to the Nova...

much. The second time I went with my aunt and uncle. They bought me a fountain pen for a souvenir...

JOHN ZUGICH, No. 70, SSCU.

WYANO, PA.

DEAR EDITOR: This is my first letter to the Nova Doba. I am very interested in the stories and letters the children write...

I have four brothers and three sisters. Five of us go to school. My father is working five days a week now...

THE HAUNTED NIGHT

One night I came home very late. Everybody was in bed. I crept in my bed softly. I could not sleep that night...

MARY BOBNAR, No. 154, SSCU.

NAGRADA

Za dopise, priobcene na mladinski strani Nove Dobe v oktobru, so bile nakazane nagrade po en dolar (\$1.00) sledecim mladinskim dopisnikom:

- Anthony Kotnik, drustvo st. 25, Eveleth, Minn.; Ana Sterle, drustvo st. 149, Canonsburg, Pa.; Victor Slavec, drustvo st. 140, Morley, Colo.; Marie Russ, drustvo st. 66, Joliet, Ill. - Castno priznanje (honorable mention) zaslužita Rudolph Supancic in Mary M. Supancic od drustva st. 57.

DOPISI

Chicago, Ill.

Samo par dni nas še loči od Martinove sobote 11. novembra, ko pridedi naše drustvo "Zvezda," št. 170 JSKJ veselicu v proslavo 35-letnice J. S. K. Jednote, zato "Zvezde" ponovno vabimo vse cenjeno slovensko občinstvo v Chicagu in okolici, da se proslave tega jubileja udeležijo...

MORLEY, COLO. Za moj zadnji dopis sem zopet dobil nagrado v znesku \$1.00, ki me je zelo veselilo. V zahvalo zato bom glešču na prestopim v odrasli oddelček, kar me bo zelo veselilo. Večina članov JSKJ ter bom tudi jaz, ko to pišem, nas je obiskala zima ter razgnjala svoj beli snežni pokrov. Pred par tedni so imeli priprave za pripoznanje U. M. W. of America, ki ga je Rockefeller plan. Večina članov JSKJ je glasovala za U. M. W. in kompanija bo morala pripoznanje dati.

Pa še nekaj posebnega bo na dnevnem oziroma večernem redu zabave. Trem posetnikom naše veselice se bo še posebej nasmehnila sreča in jih obdarila z lepimi darili. Prvi bo odnesel domov živca, 25 fuhtov težkega purana, drugi fino. po starokrajskem načinu napravljeno potico, tretji pa galonno najboljšega, tistega od zida. Ako si je sobrat urednik kaj na roke s Srečo, naj se posluži te lepe prilike, da si zagotovi izborno puranovo pečenko za Zahvalni dan. Razume se seveda, da mora biti na naši veselici osebno navzoč in sicer brez kože. (Kaj hočem še s puranom, ko mi že sama koza

CHICAGO, ILL.

DEAR EDITOR: This is the second time I am writing to the Nova Doba. I live in the city of Chicago and am proud of it. I am in the seventh grade in school. Our school has a band that is a success. You know of the World's Fair, it is quite beautiful. I have gone to it twice. The first time I went with the public library teacher, I didn't see

dela toliko preglavic! Sicer mi pa Miss Sreča ni bila še nikdar naklonjena: ko je drugim delila poljube in sladkorčke, je mene krepelila s kamenjem, in ko je druge obsipala s cekini in cveticami, je name naščuvala škorpiljone in krokodile! Op. uredu.) Prav vladno so vabljeni na poset te veselice člani in članice bratskih društev J. S. K. J. v Chicagu in okolici, in seveda tudi vsi ostali prijatelji "Zvezde" in prijatelji dobre zabave.

Prav gotovo ne bo žal nikomur, ki se ne priredite udeležiti, ker zabave bo dovolj za stare in mlade. K sklepu pošiljam sestriški pozdrav vsemu članstvu JSKJ, bližnjim prijateljem "Zvezde" in dobre zabave pa kličem: na veselo svidenje na Martinovo soboto 11. novembra!

Za drustvo "Zvezda," št. 170 JSKJ:

Agnes Jurečič, tajnica.

Pittsburgh, Pa.

Člane društva sv. Jožefa, št. 12 JSKJ pozivljam, da se polštevilno udeležijo redne mesečne seje, ki se bo vršila 12. novembra. Na dnevnem redu bodo važne točke, katere bo treba rešiti. Dolžnost vsakega člana je, da se te seje udeleži. — Za drustvo št. 12 JSKJ:

Frank Alic, tajnik.

Windber, Pa.

Opozarjam člane društva društva "Radnik," št. 204 J. S. K. J., da se bolj številno udeležijo društvenih sej. Ako se seje udeležijo samo trije ali štiri člani, seja ni sklepna. Bolniške nakaznice ne morejo biti odobrene, če ni vsaj sedem članov navzočih. Predsednik in tajnik ne moreta odobriti nakaznic, ako ni dovolj članov navzočih, da bi bila seja sklepna. Tako se lahko zgodi, da bo bolniška nakaznica čakala na odobritev po več mesecih. Čudno je, da nekateri člani lahko pridejo asmesent plačat zvečer, na sejo pa ne morejo priti. Prosim malo več zanimanja za drustvo in številnejšega poseta društvenih sej! — Za drustvo Radnik, št. 204 JSKJ:

Vinko Kinkela, tajnik.

Euclid, O.

Člani in članice društva Napredok, št. 132 JSKJ so prošeni, da se udeležijo redne mesečne seje, ki se bo vršila v nedeljo 12. novembra ob deseti uri dopoldne. Na tej seji se bo ukrepalo o veselici, katero priredi drustvo 29. novembra. Na zadnji seji je bilo sklenjeno, da mora vsak član našega društva vzeti eno vstopnico za 25 centov. Člani so prošeni, da pridejo na sejo in da pomagajo odboru, da bomo imeli večji uspeh. Dober finančni uspeh je v korist vsem članom, ker jim ni treba plačevati društvenih naklad. Dolžnost vseh članov je, da delujejo po svojih močeh v korist društva in Jednote. Torej, vsi na sejo v nedeljo 12. novembra, da ne bo potem kakšnega oporekanja, da sklepa sam odbor. — Za drustvo Napredok, št. 132 JSKJ:

John Korenčič, tajnik.

La Salle, Ill.

Tem potom so vladno vabljeni vsi člani in članice društva sv. Barbare, št. 3 JSKJ, da se gotovo udeležijo veselice, katero priredi omenjeno drustvo v proslavo 35-letnice obstanka. Veselica se bo vršila prihodnje nedelje, to je 12. novembra. Bratje in sestre, le enkrat tekem obstanka kakšnega društva je prilika obhajati 35-letnico; mnogo dobrih članov in članic ni dočakalo, da bi moglo z nami obhajati ta lepi jubilej. Torej, bratje in sestre, pridimo vsaj enkrat v 35 letih vsi skupaj, kar nas je še živih in zdravih, da se skupaj pozabavamo in izkazemo čast našemu društvu in Jednoti. Vsi člani in članice, enakovrni in neenakovrni, na

bi morali biti pri tej priliki navzoči. Čisti dobiček prireditve je namenjen društveni blagajni, ki nujno potrebuje podpore. Naj še omenim, da se za prireditev 35letnice našega društva zanima tudi glavni odbor JSKJ in da bo eden izmed glavnih odborikov posetil našo 35letnico. Torej, na svidenje v nedeljo 12. novembra na prireditvi društva sv. Barbare, št. 3 JSKJ! Bratski pozdrav!

John Tomše.

White Valley, Pa.

Mogoče bo kdo mislil, da se je Jurij iz Bele doline izgubil, kot se je bila dne 4. julija Demšarjeve mame kuharica, pa temu ni tako. Jurij še živi v vsej svoji dolgosti in velikosti in tudi kakšen dopis bo ob priliki še napisal. Sicer sem slišal, da nekaterim moji dopisi niso po godu, pa ni za pomagati. Vsem ni mogoče ustrediti. V listu je vsakovrstno gradivo in če kdo mojega dopisa ne mara čitati, naj ga enostavno preskoči; ne bo nobene zamere. Saj je dovolj drugega za čitati. Pred časom je bilo poročano, da se bo izredna seja zaradi izgubljene kuharice vršila takoj po seji Zveze JSKJ društev dne 24. septembra. Vse je bilo pripravljeno, in v odbor so bili imenovani: Rudolph Pleteršek za predsednika, Jurij iz Bele doline za poročnika. Na žalost pa je tajnik poročal, da se izredna seja ne bo mogla vršiti, ker ni navzočega sobrata Terbovca iz Clevelanda, da bi vodil zapisnik, pa tudi iz vzroka, ker se je izgubil kuharlični obrednik, ki ga je sobrat urednik poslal v Export na pošto boxo 558, mesto na 458. Sklenjeno je bilo torej, da se kuharlična seja odloži do časa, da pride zapisnikar v Pennsylvanijo. Povabi se ga na prihodnjo sejo, ki se bo vršila 4. nedeljo januarja 1934 v Pittsburghu, Pa. Ako bo udeležba toliko, da bi slučajno ne bilo za vse prostora v Slovenskem domu, se bomo podali k Mrs. Gorisšek. Tam se bo gotovo dobil prostor, vsaj za nekatero. Za izgubljeno kuharico je izdana tiralnica z obljubljenim nagrado onemu, ki jo vrne. Tiralnica je potrjena po javnem notarju J. Balkovec, da bolj drži. To naj zastopuje do časa, ko zapisnikar Terbovec prinese zapisnik v Pittsburgh. Upamo, da ne bo zopet pozabil.

Kar se tiče delavskih razmer v tukajšnji okolici, so priliko takšne kot drugod. Brez dela je še mnogo ljudi. Nekateri sicer napravijo kakšen siht tu in tam, a zaslužek ne zastopuje niti za življenjske potrebščine. Podpore so večoma ustavili, češ, da bo vsak dobil po tri dni dela na teden, mesto, da bi dobival podporo. Če bo res, bomo pa šele videli.

Jurij Previc.

Aurora, Minn.

Nedavno sem čital v Novi Dobi poziv predsednika minnesotske federacije JSKJ, da se gotovi odborniki iste sestanejo k izredni seji v Evelethu. Kar se mi je v tem pozivu najbolj čudno zdelo, je bila izjava sklicatelja, da ni neobhodno potrebno, da bi društva na to sejo pošiljala svoje zastopnike, pač pa, da zastopuje, da se sestanejo odborniki za pravila in v bližini mesta Eveletha biva vojači uradniki federacije. Kolikor je meni znano, ni nobenega uradnika federacije v bližini Eveletha; eden je pa v odboru za pravila. Potem je pa taka seja sklicana potom predsednika federacije, mesto da bi tak sestanek sklical sam odbor za pravila, če ga smatra za potrebnega. Kakšna izredna seja federacije more biti, če ni treba, da bi se udeležili društveni zastopniki! Po mojem mnenju je precej važna seja, na kateri se sestavljajo iniciativni predlogi. Na

Matt Anzelc,

član društva št. 85 JSKJ.

Waukegan, Ill.

Članstvu društva sv. Roka, št. 94 JSKJ tem potom naznanjam, da je po sklepu oktobrske seje razpisana za mesec november društvena naklada po 50 centov za pokritje društvenih stroškov. To naklado morajo plačati vsi enakopravni člani in članice našega društva. Člane prosim, da so točni s plačevanjem asmesentov, rednih in izrednih. Posebno opozarjam tisti člane in članice, ki so zaostali s svojimi asmesenti, da plačujejo poleg tekočega asmesenta tudi kar največ mogoče na zaostale dolgove, da bodo isti do konca leta poravnani ali vsaj do skrajnosti znižani. Upam, da bodo člani in članice to upoštevali in da se odzovejo vsaj do 25. t. m. Drugače ne bo drugega izhoda kot suspendacija, kajti tajnik nima dovoljenja razpolagati z društveno blagajno.

J. S. K. Jednota ni samo najboljša zavarovalnica ampak je tudi dobra in zanesljiva hranilnica

Piše Anton Zbašnik, glavni tajnik

Trgovec, ki ne pozna kakovosti svojega lastnega blaga ali ne zna svojega blaga dovolj ceniti, ne more biti uspešen v svoji trgovini. Ravno tako je tudi pri bratskih podpornih organizacijah in pri zavarovalniških družbah. Predno se poda član na agitacijo za nove člane, se mora najprej vprašati, če je o svoji organizaciji zadostno poučen in imeti mora prepričanja, da je to, kar prodaja, odnosno za kar agitira, v resnici dobro in koristno za človeško družbo. Brez teh dveh lastnosti ne bo agitator imel nobenega vspeha.

Da ima Jugoslovanska Katoliška Jednota dobro blago, o tem ne more nihče imeti niti najmanjšega dvoma, in da je to blago v resnici dobro in koristno za človeško družbo, je že neštetokrat dokazala preteklost. V dobi 35 let je naša Jednota namreč izplačala nad ŠTIRI MILIJONE IN POL DOLARJEV v raznih podporah, in če vpoštevamo, da so bile te podpore izplačane revnim delavcem, njih vdovam in otrokom, potem ne more biti nobenega dvoma o dobri kakovosti našega blaga in o plemenitem in koristnem delu, katerega naša Jednota vrši že toliko let za korist in v obrambo svojega članstva.

Kaj pa dober trgovec pričakuje od svojega odjemalca v zamepo dobre potrežbe in izvrstnega blaga? On ne pričakuje samo nadaljne patronaže od svojega odjemalca, ampak pričakuje obenem, da bo odjemalec šel in povedal drugim ljudem, svojim prijateljem in znancem, o prvovrstni potrežbi, katere je bil deležen v njegovi trgovini, in da bo tudi druge ljudi nagovoril, da kupujejo svoje potreščine v njegovi prodajalni.

Isto bi smela pričakovati naša Jednota od svojih članov, posebno od tistih članov, ki so že bili deležni ene ali druge podpore. Ako ste bili zadovoljni s potrežbo svoje Jednote, potem ne zastopuje, da ostanete samo še vi člani, ampak je vaša dolžnost, da greste med svet in poveste ljudem, koliko dobrega je storila Jednota za vas in koliko dobrega je v stanu storiti tudi za nje, če postanejo člani naše organizacije. Najbolj hvaležnega za dobro potrežbo se izkaže trgovec tisti odjemalec, ki mu pripelje novega odjemalca; najbolj hvaležnega se bo izkazal naši Jednoti tisti član, ki ji pripelje novega člana.

In kakor je za dobro in pošteno trgovino lahko agitirati, tako je lahko agitirati tudi za našo Jednoto. Naša Jednota posluje že 35 let, vse svoje obveznosti točno in pošteno izplačuje in ona v resnici zasluži, da je brat glavni nadzornik Vranichar na zadnji konvenciji predlagal, da jo imenujemo za najboljšo jednoto v Ameriki.

Kot sem že povedal v naslovu tega članka, naša Jednota ni samo najboljša zavarovalnica, ampak je tudi dobra in zanesljiva hranilnica. Ako se hoče delavec, ki ne spada k nobeni podporni organizaciji, zavarovati za slučaj bolezni, nezgode ali smrti, tedaj mora nositi svoje prihranke na banko. V slučaju potrebe mu bo banka izplačala samo toliko denarja, kolikor ga je tam naložil. Bolniških ali onemoglih skladov banka nima. Vse drugače pa je, ako član pristopi k podporni organizaciji. Pripetilo se je že milijon in milijonkrat, in še se bo, da so bili člani ali njihova družina deležni tisoče dolarjev podpore že prvi, drugi ali tretji mesec po njegovem pristopu v jednoto, in da je na ta način naložen EDEN DOLAR prinesel po 200, 500 in 1000% dividende ali obresti. In to še ni vse. Pri naši Jednoti izdajamo sedaj troje vrste certifikatov, ki imajo svoje denarne vrednosti že pred smrtjo člana. Baš to leto je pokazalo, kolike vrednosti so certifikati, ki so izdani v načrtih "AA", "B" in "C", ki temeljijo na prispevkih American Experience lestvice in ki imajo vsi gotovinsko ali posojilno vrednost. Ako ne bi imeli pri naši Jednoti teh treh načrtov, bi bilo v tem letu najmanj 2,000 članov prisiljenih Jednoto pustiti. Certifikati izdani v teh treh načrtih so jim omogočili dobiti od Jednote posojilo za asmesent in na ta način so si obdržali svoje članstvo pri Jednoti. In certifikati teh treh načrtov so tudi marsikakemu članu pomagali, da je plačal davke od svojega posestva, da si je rešil s tem svoj dom in si ohranil svoj kredit v groceriji in mesnici. Z drugimi besedami rečeno, kadar ste zavarovani v enem izmed navedenih treh načrtov, niste zavarovani samo za slučaj bolezni ali smrti, ampak obenem si gradite rezervo, katerega vam še pred smrtjo lahko prav pride.

Vse te dobre ugodnosti, ki jih naša Jednota nudi svojemu članstvu, naj bi imel član pred očmi, kadar gre na agitacijo za nove člane. Če boste znali svojemu prijatelju ali perspektivnemu članu vse te dobre stvari natančno predložiti, sem prepričan, da vaš trud ne bo zaman, in za svoj uspeh ne boste prejeli samo priznanja od svoje Jednote, ampak hvaležen vam bo tudi član, katerega ste pridobili k Jednoti.

Na prihodnji seji dne 12. novembra bo treba rešiti več važnih reči, zato vabim vse člane, da se iste gotovo udeležijo. Ape-liram tudi na člane, da skušajo pridobiti kakega novega člana za naše drustvo, bodisi za odrasli ali mladinski oddelek. Jednota je razpisala nagrade od 50 centov do štirih dolarjev za novega člana. Torej, kdor pridobi kakega novega člana, mu bo trud dobro plačan.

Z bratskim pozdravom,

Joseph Petrovič,

tajnik društva št. 94 JSKJ.

Bear Creek, Mont.

Tem potom vladno vabim vse člane društva sv. Stefana, št. 58 JSKJ in vse ostale rojake iz tukajšnje in sosednih naselbin, da se udeležijo veselice, katero priredi drustvo sv. Stefana, št. 58 JSKJ v soboto 18. novembra v Scotch Coulee dvorani. S to veselico bomo proslavili 25-letnico društva in 35-letnico J. S. K. Jednote. Veselilni odbor bo poskrbel za okusne prigrizke in primerno primako ter za izborno slovenski

orkester, tako, da bo ustreženo vsem posetnikom prireditve. — Za drustvo št. 58 JSKJ: Ludwig Champa, tajnik.

Cleveland, O.

Zapisnik seje obiške federacije z dne 5. novembra 1933, vrše se v S. N. Domu na St. Clair Ave. v Clevelandu, O.

Predsednik br. John Zalar otvori sejo ob 2:20 popoldne. Zastopana so sledeča društva: št. 37, 44, 71, 103, 108 in 137.

Gl. odbornikov ni bilo navzočih, ker je bilo zelo kremičjavo vreme. Zastopnik društva št. 44 opraviči br. A. Okolisha, ker je zaposlen. Opravičilo se vzame na znanje.

Zastopnika društva št. 108 poročata, da njih drustvo je pri volji sodelovati pri federaciji, ako se bode pokazalo, da se deluje izključno le za koristi organizacije. Njih poročilo se vzame na znanje.

Zastopnik društva št. 37 priporoča, da se drustvo pripravi na znanje. (Dalje na 6. strani)

Rado Murnik:

NA BLEDU

(Nadaljevanje)

"Hrvat je rojen govornik. Slovenec pa rojen pevec in — pivec!" je modroval gospod Zlatoust. "Vsakemu svoje! Jaz sem vesel dečko! O kako sem vesel! Vesel bodi človek, ako hoče dolgo in srečno živeti! Glejte, cenjeni poslušalci, prijatelji božji, to je vsa umetnost življenja, vsa! To je odgovor prečemu socialnemu vprašanju!"

Zlatoustovo omizje se je grohotalo, on pa je nadaljeval hitro: "Žalosten človek ni nikdar zadovoljen. Ali je to res ali ne, blagorodni prijatelji? Menim, da je! Nezadovoljen človek pa tudi ni nikdar srecen! To je vsa modrost, vidite! Kratka, dobra in lahko umevna, ne?"

Skoraj tedaj pa je dejal doktor Jurinac pri hrvatski mizi: "Slava našem genialnemu biskupu Josipu Jurju Strossmayerju, slava njegovim kulturnim in političnim idejam!"

Gospod Zlatoust Oven, apostol židane volje, pa je jel potresati novce v svoji denarnici, plačal, segel po palici, se poslovil in odkoracal, da bi osrečil nocoj še druge poslušalce z dragocenimi biseri svoje vesele modrosti.

Jezero je sevalo v luninem svitu kakor kovano srebro. V obrežni vodi so slikale razsvetljene vile, verande in gostilnice dolge svetle lise med okrajne sence. Tih, uspavajoče je pljusko jezero ob hladnico in breg. Polagoma je umolknil tudi ta rahli šum.

Še dolgo sem sedel ob onemelem jezeru in mislil na Olgo. In nekaj mi je dejalo v srcu: Njenih zagonetnih, očarljivih oči ne boš in ne boš mogel pozabiti svoje žive dni, akotudi ne bi videl lepe Olge nikdar več!

6.

"Igor, no, kako ti ugaja Olga?" me je vprašal doktor Zalokar drugi dan, ko sva se pred obedom izprehajala na Milnem v Zazeru, za jezerom, pravzaprav za holmom med jezerom in Savo Bohinjko.

Ob Jankovem vprašanju sem čutil razburjenost, ki me je sa-mega osupnila in skoraj jezila.

"Nikdar ne bi mislil, da ima pusti mož tako hčer," sem odvrnil; prizadeval sem si, da bi govoril kar najmirneje.

"Roža ob trnu!" se je smehljaj in počasi gladil svojo francosko brado. "Te oči, kaj? Sive oči so redkokdaj lepe, sive oči so navadno srepe, bodeče, kačje, ali pa brezizrazne, prazne."

"Ali v sivih očeh Olginih se užigajo za črnimi trepalnicami modri in zelenkasti plamenci kakor odsevi na jezeru. Njene oči so triumfalne in vendar mile."

"Glej ga no fanta, kako je pa že natanko ogledal dekliča!" me je jel zafkravati. Ko je pa videl moj resni obraz, je zaobrnil: "Kaj pa Ovnove golobice?"

"Klavirske device? Oh!"

"Oh? Kakor vidim, Igor, te niso ravno očarale!"

"Narobe! Njih smeh je priučen, umeten, njih vedenje je afektirano."

"Omožile bi se rade. Njih vroče prizadevanje, da bi zavojevale možko srce, je krivo, da se vedejo tako čudno vse tri."

"To sem pogodil že sam, saj je kar otipno."

"Moža, moža bi dobile rade vse tri. Kdo bi jim to zameril? Jaz že ne! Toda zamudile so prave urice. Reve so. Mati jih preočito ponuja s svojo skoraj vsiljivo prijaznostjo. Nespretna mama je mnogo pokvarila. Plesti ali kvačkati morajo celo na igrališču, na promenadi, da bi kazale svojo solidno vzgojo in veselje do dela. Klaviračiti in po notah kričati znajo, da se Bogu usmili, gospodinjiti in kuhati pa nič."

"Kaj pa Hilda in jurist Bogomil Jerab?"

"Bogomil je bencin. Rad se vname, pa ne gori dolgo. Ta navihane je kaj mnogostranski kavalir. Povsod ima ljubice, v Gradcu in v Želečah, v Zagoricah in pri Rečici. Izborno se zabava."

"Kako pa da ravnatelj Jarnika ne vidim nikjer?"

"Stari Jarnik piše, oziroma narekuje. Obsedel ga je goljufivi demon pisateljske slavohepnosti. Pravi pravcati samotar je, po cel teden ga ni z doma. Upokojili so ga pred dobrim letom, kmalu potem, ko mu je umrla žena. Dočim pa so drugi gospodje veseli, kadar smejo odločiti težko butaro vsakdanje uradniške tlače, je bil Jarnik zaradi upokojitve skrajno neprijetno iznenađen. Noče in noče živeti zgolj o pokojnini in o spominih! Pokazati hoče, da ga še prav nič ne omajala in oslabilo starost, da je njegov duh še vedno bister in čil, izkratka, da je še zmeraj zmožen! V glavo si je vtepel nesrečno misel, da mora presenetiti svet z epohalnim delom, ki mu je dal naslov: Zgodovina avstrijske pošte. Domišlja si, da prevedo njegovo Zgodovino nemudoma na vse moderne jezike, menda celo na volapuk in esperanto, in pričakuje, da si pridobi nevernljivo slavo, in sanja, da ga bodo občudovali ne le interesirani veščaki-sodobniki, marveč tudi zanamci."

"Kaj pa veli Olga?"

"Olga je bila izprva vesela, da je papanova čemernost in nejevolja našla odvod. Najel si je stenografa in mu narekoval po svojih osnutkih in izpiskih čudno dolgozvezna, zamotana, neprebavna zmašila v papirnati slovenščini. Nevajeno delo ga je naredilo še bolj razburljivega in pisar za pisarjem mu je pokazal figo! Tedaj je prišla Olga iz zavoda. Njo je zdaj oče vklestil v pisarski jarem. Pisati mu mora vsako dopoldne. Kadar srečno dogotovita par pol, pa stari čudak vse raztrga, bodisi da mu je slog še premalo abstruzen in učen, bodisi da je izvohal novo razpravico z novimi podatki. Ravnatelj Jarnik je tak, kakor klasična gospa. Penelopa ali pa kakor mojškra Klara, ki podnevi šiva, ponoči para. Vedno iznova se loteva svoje Zgodovine in obsedeva pri začetku. Olga mnogo trpi zavoljo njegove nenapete natančnosti in nervoznosti. Prigovarjal sem mu, naj ne muči sebe in hčerke, pa me je tako srdito obrenkal, da je bilo kaj!"

Sedaj sem vedel, zakaj je Olgi otmelnele obraz, ko sem jo včeraj pri promenadnem koncertu vprašal po očetu.

"To mu je čisto podobno, Janko! Prej je mučil nas uradnik, zdaj pa trpinči svojo hčer. Durak!"

"Pa to še ni vse zlo," je poprijel zopet Janko. "Poleg Olge gospodinji sitnemu jazbecu njegova svakinja Brigita, debela jesenska devica, salonski detektiv in birič blejske morale. Brigita Ogri-zova, starejša sestra Olgine matere, je skopa, ošabna in zlobna. Prava sreča za vse njene bivše častilce, da ni uslišala nobenega! Rada bi hlače nosila v svakovi hiši; zadovoljevati pa se mora s tem,

da prvakuje med drugimi klepetuljami in opravljkami ter prodaja najnovejše čenice o zarokah in razporokah, o obiteljskih tajnostih in škandalčkih. Vsako malenkost razblini in jo razbomba in raztrobi po Bledu. Na vsem svetu ljubi le dvoje: svojega mopsa in pa sirnate štruklje! Zato je tako lepo okrogla kakor repa in tako teška, da se ne upa v nobeno ladjo. Ker pa ni na Blejskem jezeru nobenega transportnega parnika, je debela Brigita obsojena, da prebiva le na kopnem. Svetnik Oven jo skriva imenuje biritof sirnatih štrukljev ali pa omaro zdražbe in kovarstva. Po njenem nasvetu je pahnil Jarnik svojo hčerko v pisarsko sužnost. Zdjaj pa spletkari debeluharica pri Balenoviću zoper doktorja Jurinca. Na igrališče ne prihaja, zakaj ona in jaz se gledava dokaj pisano!"

Ker po obedu ni bilo ne Ovna ne doktorja Jurinca, sem šel domov. Tudi mene se je polotil "goljufivi demon"; jel sem pisati dnevnik. Mislil so mi kar vrole in takorekoč same lile na papir. Ko sem se navečel, sem jo mahnil proti Zaki, na Osojnico.

Tiho je bilo v hladnem gozdu. Pticom pevkam so se že pričele počitnice, počitnice kar do prihodnje pomladi; le sinice so se klicale po zelenih domovih in včasih se je grdo zadržla zarobljena soja, gozdni birič. Nad solnčno jaso se je zasvetil zlatokrklj kobilar in izgnil za drevjem. Prijetno je dehtela gozdna smola in sveži diš ponosnih divjih cvetlic.

Čim v še sem prihajal, tembolj je lepota zamikala oko. Slovenski orjaki na skalnatih, kakor s srebrnim prahom osutih prestolih so se v vsej svoji velekrasni jasno in ostro odražali od svetle sinjine. Jezero je gledalo kakor hrepenče lepo oko proti nebu. Bela cerkva v zelenem gaju na dolomitnih pečmah se je svetila v zraku in v vodi. O božanstvena misel, ki je čaroviti lepoti ustvarila čarovito ogledalo! S tajinstveno močjo je lila harmonija, poezija v dušo, jo opajala, osvajala, pokojila. Vedno iznova sem se čudil: kako prekrasno se ujema oblikovitost in enovitost, ljubkost in veščanstvo! Koliko izredne lepote na tako majhnem prostoru!

Na ovinku sem zagledal doktorja Jurinca in Balenovića s hčerko. Gospodična Nada je slikala; videti je bila prav dobre volje. Na njeni bledezeleni bluzi je rdela bujna vrtnica. Balenović je bral svoj Obzor, mladi doktor pa se je igral z Nadino pahljačo, okrašeno z gvašnimi slikami. Upal sem, da bom videl tudi Olgo, toda nje ni bilo. Balenović mi je ponudil sedež kraj sebe.

Nada mi je pokazala svoj zvezek s podobami in osnutki: stare kočice, mlina, ogelnice, gorske cerkvice, znamenja, kozolce, čebelnjake... Njene slike so prehudo vriskale in izvedene so bile šolarško, leseno, vendar pa Nada vsaj ni slikala zelenih krav in rdeče trave ali pa škrlatnih backov, kakor napol slepi modernisti fin de siecle. Pohvalil sem gospodično kot umetnico, ona pa je to prijazno odklonila, češ, da je zadovoljna z naslovom diletantje.

Jurinac jo je prosil za rožo, ali ponosna Nada mu je ni dala.

"Kaj pa je na Hrvatskem novega, gospod Balenović?"

"Nič, gospod Kalan! Vse po starem: Madžari in madžaronski mameluki nas varajo, podkupljajo, izpodrivajo, izsesavajo, zatirajo, strahujejo, po novinah pa lažejo, da pokajo zidovi! Reke, ceste, železnice, morje, vse hočejo imeti vampirji sami. Mavrico bi aretirali naš mali ban Khuen, ako bi se dala prijeti! Vas Slovence tlačijo Nemci, nemškutarji in Italijani, nas pa Madžari. Neke jih voda nosi!"

"Železnice in tarife so si uredili le na svojo korist," mu je pomagal doktor Jurinac. "Davke so tako povišali, da mora naš kmet prodajati šume in polja, vinnograde in pašnike, živino in koče. Poljedelstvo, trgovina in obrt, vse peša."

"Naši zastopniki 'stipendisti' pa romajo v Budim-Pešti od ministra do ministra," je dejal Balenović z jeznim nasmehom, "se klanjajo in zvijajo in pojemajo od ponižnosti, napihnjuni Madžari pa se jim posmehujejo in milostno obetajo. Eljen nagodba!"

Dolgi višeci brki so mu podrtavali ob debeli dolenji ustnici in izpod jakih obrvi so sovražno žarele črne oči.

"Vražja nagodba!" je vzkliknil doktor. "Jasna je potreba, da se odkrižamo takih prijateljev in da se združijo Hrvatska, Slavonija, Dalmacija, Bosna, Hercegovina, Bačka, Banat, Koroška, Kranjska, Stajerska, Goriška in Istra! Upajmo, da nam pomaga prihodnost, upajmo, da bomo v prihodnjem stoletju mogli veselo peti: 'Kad se bratska sreča slože, i olovo plivat može!'"

"Dobro, gospod doktor!" ga je pohvalila Nada in mu dala vrtnico. Poljubil je stebelce tam, kjer so ga bili držali njeni prsti, in si vtaknil cvetko v gumbnico bele sukneje.

7.

Zdjaj pa sem zagledal onega kariranega Angleža. Trdo in leseno je stopal John Bull proti nam po senčnati gozdni poti in z orokavčeniimi prsti listal po rdeči knjizici. Obletela me je misel: Ta čudni romar menda tudi spi in se celo koplje v rokovcah!

Njemu na desni je hodila plamenolasa dama. Mlada gospodična se ni mogla hvaliti z lepoto. Odlikovale pa so jo zanimive modre oči in pa izredno nežna, finobela polt, ki diči zlasti rusolake. Podolgasti obraz je bil hladen, nepremičen. Premočni obradek je ovajal krepkovoljnost, trdovratnost in kvaril obličju dekliški čar. Nosila je staromodno, visoko špansko frizuro. Bila je precej liberalno dekoltirana.

Za obema je pobiral stopinje sluga s fotografsko pripravo, z dvorozom in s pledom. Vzela mu je aparat in jela fotografirati na vse kriplje.

"To je gospod William Heywood, tovarnar iz Manchester," mi je povedal Balenović. "Gospodična je njegova hči Molly, Marička. Poznam ju; sosedja sta mi v hotelu. Večkrat se kaj pomenimo."

"Ali znate angleški?"

"Živel sem par let v Mehiki. Tam sem se naučil španski in angleški. Heywood je vdovec kakor jaz. Njegova soproga je bila Španka. Miss Molly se je vzgajala v Ameriki. Častileciv ima vse polno, zakaj njen papa je milijonar."

"Miss Molly Heywoodova je jako ljubezniva in interesantna, tudi brez očetovih milijonov!" je oporekala Nada, Balenović pa je zabrenčal: "Španci tako gojo:

Poderoso caballero
es Don Dinero!

Mogočen kavalir je gospod Denar!" Medtem so se nam Angleži počasi bližali. Mr. Heywood je kratko pozdravil in jel govoriti z Balenovićem angleški. V Trstu sem se učil tega jezika, da sem mogel brati časnike. Ali razumeti natisnjeno angleščino in razumeti govorečega Angleža, to je dvoje. Miss Molly je govorila z Nado precej dobro nemški.

"Kaj pomeni Babji zob?" je vprašal angleški milijonar v prav čudni nemščini, ko nas je Balenović seznanil.

"Stare žene zob," sem odgovoril. "V tej gori je jama s kapniki, ota je, zato jo imenuje narod tako."

"Pri nas pa pomeni baby dojenčka. That is funny. (To je komično.) Hm."

(Dalje prihodnjč.)

ODMEVI IZ RODNIH KRAJEV

V daljšem poročilu pod naslovom "Iz Jugoslavije" objavlja pariški list "Journal des Debats" pregled najnovejših dogodkov na Balkanu in pravi med drugim:

V zadnjem času se opaža stalno potovanje ministrov in diplomatov med Varšavo, Ankarom, Prago, Bukarešto, Atenami in Beogradom. Gre za zelo zanimive poizkuse, da se dosežejo med temi prestolnicami ozke zveze. Upamo, da bodo trajne in tako močne, da jih ne bodo mogle potrgati obstoječe težkoče. Kajti, če bi se balkanske države med seboj razdvojile, bi lahko prišlo do zelo usodnih zapletljajev v Evropi. Zato je razumljivo zanimanje zapadnih držav za potovanja balkanskih državnikov, ki se tako hitro vrše, da jih komaj zasleduje. Tako je nedavno turški zunanji minister Tefvik Ruždibeg na povratku v svojo domovino potoval skozi Beograd, predsednik bolgarske vlade Mušanov se je pa z istim vlakom vračal iz Pariza v Sofijo. Mušanov je hitel, da čimprej prispe v Sofijo, ker ga je tam že čakal rumunski zunanji minister Titulescu, ki se je dan prej mudil v Beogradu, kjer je konferiral s svojim jugoslovenskim tovarišem dr. Jevtičem. Ko bo Titulescu končal svoje razgovore z Mušanovim, bo odpoval v Carigrad in Ankaru, ter se bo na povratku v Bukarešto zopet ustavil v Beogradu.

Kar se tiče jugoslovensko-turškega pakta, je njegov podpis čisto gotov. Vse kaže, da se danes vrši na Balkanu boj med imperialistično Italijo po eni ter srednjo in balkansko Evropo pa drugi strani. Južnozahodna Evropa je ljubosumna na svojo mlado samostojnost in neodvisnost. Po drugi strani gre pa Italiji za to, da oslabi Malo antanto.

Kje je ing. Franjo Dedek? Italijanske oblasti so 17. septembra aretirale njega in njegovega šoferja in še zdaj ni znano, kje sta. Znani, ugledni ljubljanski gradbeni podjetnik ing. Franjo Dedek, ki gradi na Sušaku velika carinska skladišča, se je vozil po svojih poslovnih potih, ki so bila vsa v zvezi z gradbo carinskih skladišč, že več kot poldrugo leto po večkrat vsak teden iz Ljubljane na Sušak čez Postojno in Reko, ker mu je bila ta pot najkrajša in v poslovnem pogledu najbolj prikladna. Vozil se je vedno s svojim avtomobilom, ki ga je šofiral njegov šofer Alojzij Bešter. Pred dvema mesecema se je nekega dopoldne vračal s Sušaka nazaj v Ljubljano. Nad Matuljami, kjer križja cesto železnica, se je moral avtomobil zaradi mimo vozečega vlaka ustaviti. V tem času je prikorakala po cesti kolona italijanskih vojakov, med njimi četa s poljsko kuhinjo, na kateri je sedelo nekaj vojakov, ki so prav v tem času jedli makarone. Vojaki so se šalili in smejali ter v veselem razpoloženju izzvali gospoda inženjerja, da jih je ujel na fotografski film. To je videl neki podčastnik, ki je pristopil k inženjerju in ga opozoril, da je fotografiranje prepovedano. Vse to se je zgodilo v prav prijateljskem tonu in gospod inženjer je rade volje izročil film, ki ga je pravkar posnel, podčastniku s pripombo, da mu je pa žal drugih filmov, ki so bili ob enem s pravkar posnetim v aparatu, ker je imel na istih posnete svoje gradbe tako s Sušaka kot iz Zagreba, kjer gradi veliko gimnastično dvorano.

Uslužni podčastnik je dal Dedeku svoj naslov in ga povabil, da ga pri svojem povratku na Reko, odnosno Sušak obišče v vojašnici, kjer mu bo vse druge filme povrnil. Ker ing. Dedek ni mogel po tem dogodku

nekaj časa na Sušak, je pisal podčastniku, naj bo tako prijazen, in naj izroči njegove filme ravnatelju Banco di Roma na Reki, s katerim je znan. Za slučaj, da bi imel kake stroške, pa naj mu ravnatelj, pri katerem naj se podčastnik s tem pismom legitimira, povrne stroške.

To je dejanski stan tega dogodka.

Dne 17. septembra se je peljal gospod inženjer zopet na Sušak. Z njim se je peljal tudi urednik "Jutra" g. Ravljen in njegova soproga, ki sta hotela napraviti majhen izlet na Jadran. Avto je šofiral kot navadno šofer Alojzij Bešter. Ko so privozili na Reko do mostu, ki deli Jugoslavijo od Italije, so ondotne oblasti aretirale gospoda inženjerja in šoferja in se polastile tudi avta. G. Ravljenja in njegovo soprogo pa so pustili v Jugoslavijo. Kot rečeno, je minilo od tega časa že več tednov, navzlic mnogobrojnim intervencijam, poizvedovanjem in pisanju na vse mogoče oblasti, pa ni mogoče zvedeti niti kako se jima godi. Vse prošnje 78-letne, bolehnate matere gospoda inženjerja ne zaležejo nič in niti toliko, da bi se moglo aretirancema vsaj sporočiti, kako je doma, kako je v podjetju in kako je z gospo materjo, ki je bila kakor znano, gospodu inženjerju poleg podjetja edina skrb in radost na svetu.

Zdjaj pa pride najlepše. Nekega dne je dobil zastopnik interesov gospoda inženjerja na Sušaku ponudbo italijanskih oblasti na Reki, da so iste pripravljene izpustiti gospoda inženjerja in njegovega šoferja, toda pod pogojem, da jugoslovske oblasti izpuste nekega Parenzena, ki je od jugoslovske oblasti pravomočno obsojen zaradi špijonaže na 12 let robije. Torej, dva nedolžna človeka, katerima se ni dokazovala nobena krivda, v zameno za pravomočno obsojenega špijona. Naravno je, da je jugoslovski konzul na Reki odločno protestiral proti sami domnevi, da je kaj takega mogoče. To kaže, kakšno je postopanje in ravnanje ljudi, ki se ponašajo z 2.000-letno kulturo.

DOPISI

(Nadaljevanje s pete strani)

Poroča, da smo previdni pri poročilih, da se nikdar ne prena-glimo, ako nismo gotovi o čimer govorimo. On je mnenja, da neresnične vesti na sejah raztresene je nemogoče nazaj pobrati.

V razpravo pride federacijska prireditelj. Dramatično društvo pod pokroviteljstvom društva sv. Martina, št. 44 v Barbertonu, Ohio, se bo zavzelo, da nam pokaže primerno igro na odru, z nekoliko pestrim programom. Zastopnikom se da polnomoč, da sami uredijo pri izbori igre, kakor tudi pri vseh ostalih pripravah. Br. Virant sporoči tajniku o vseh podrobnostih, kar spada k tej prireditvi.

Tajnik se mora poučiti glede cen za prevoz pri raznih prevoznih družbah do prihodnje seje, katere se vrši prvo soboto v januarju ob 7. uri zvečer v Barbertonu, O.

Oddaljeni zastopniki so mnenja, da kadar se seje vršijo ob

nedeljah popoldne, naj se nejo ob 12:30 popoldne. Če se s tem zadovoljuje. Br. Skully apelira na nas, da se resno zavzamemo za dobitvanje novih članov, kolikor je to mogoče. Ker je ves dnevni predpisan, predsednik zaključuje ob 4:30 popoldne. Ivan Kapej, zapisnikar.

Članstvo društva Zvonček JSKJ uljudno opozorilo, da redno mesečno sejo, ki se vršila v sredo, 15. novembra zvečer. Slišali boste morda veselilnega odbora, vsa odobor pričakuje, da bo navzoč vsak, ki se zanaša na društvo.

Ob tej priliki se v imenu društva zahvaljujem vsem, ki so pripomogli, da se je naša nja veselica vsaj deloma uobnesla. Zahvalo za članstvo in članice, ki so se udeležili. Lepa hvala tudi in sestram drugih društev, in pa ostalemu občinstvu, ki bi navedel njih imena. V tem navadno pride vmes, da bi navedel njih imena, vendar, vsled tega bomo o tem zabavili na prihodnji seji. Zabilite se udeležiti.

Bratski pozdrav!
John Gottlieb, predsednik.

TISKOVINA
od najmanjše do največje
DRUŠTVA
in posamezniki
izdeluje lično moderna
venska umijska tiskarstva

Ameriška Domovina
6117 ST. CLAIR AVE.
CLEVELAND, OHIO

POTREBA KLIFE
Zadnje povodnji v starem
poslabšale položaj mnogih
obupnosti. Pomoč je skrajno
Spomnite se svojcev z malim
za Božič, ako morete!

Cene za denarne pošiljke		Cene pošiljak v dolarjih	
Za \$ 3.00	120 Din	Za \$ 5.00	\$ 51.22
Za \$ 5.00	210 Din	Za \$ 10.00	\$ 102.44
Za \$ 10.00	430 Din	Za \$ 15.00	\$ 153.66
Za \$ 15.00	630 Din	Za \$ 20.00	\$ 204.88
Za \$ 20.00	880 Din	Za \$ 25.00	\$ 256.10
Za \$ 25.00	1000 Din	Za \$ 30.00	\$ 307.32
Za \$ 30.00	1230 Din	Za \$ 35.00	\$ 358.54

LEO ZAKRAJSKI
GENERAL TRAVEL SERVICE
1359 Second Ave. New York

ZA BOŽIČ
izvršeno denarna nakazila točno in zanesljivo po dnevnem kursu
V JUGOSLAVIJO V ITALIJO

Za \$ 2.65	100 Din	Za \$ 10.00	200 Din
Za \$ 4.85	200 Din	Za \$ 17.15	300 Din
Za \$ 7.05	300 Din	Za \$ 24.30	400 Din
Za \$ 11.45	500 Din	Za \$ 31.45	500 Din
Za \$ 22.45	1000 Din	Za \$ 38.60	600 Din

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE
PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali
IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Za izplačilo \$ 5.00 morate poslati	\$ 5.75
" " " " " " " "	10.85
" " " " " " " "	16.00
" " " " " " " "	21.10
" " " " " " " "	26.25
" " " " " " " "	31.40
" " " " " " " "	36.55
" " " " " " " "	41.70
" " " " " " " "	46.85
" " " " " " " "	52.00

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.
Nujna nakazila izvršujemo po Cable Letter za pristojbino \$1.00
Kadar ste namenjeni v stari kraj:
Kadar želite dobiti koga iz starega kraja:
Kadar imate kak drug opravek s starim krajem:
je v Vašem lastnem interesu, da se obrnete na nas:

SLOVENIC PUBLISHING CO.
(TRAVEL BUREAU)
216 West 18th St. New York, N. Y.